รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20

ปริญญานิพนธ์

ของ

วรเชษฐ์ รัตนราศี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ตุลาคม 2547

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ปริญญานิพนธ์
เรื่อง

รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20

ของ
นายวรเชษฐ์ รัตนราศี

ได้รับอนุมัติจากบัณฑิตวิทยาลัยให้นับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตร
ปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

.....คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เพ็ญสิริ จีระเดชากุล)
วันที่ 15 เดือน ตุลาคม พ.ศ. 2547

คณะกรรมการสอบปริญญานิพนธ์

.....ประธาน
(อาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ)

.....กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พานิชชัยกุล)

.....กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์)

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้ เป็นรูปเล่มขึ้นมาได้ และสำเร็จลงได้ ด้วยความกรุณาอย่างสูงจาก อาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ ประธานควบคุมปริญญานิพนธ์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ กรรมการควบคุม ที่ให้ความช่วยเหลือ ให้คำแนะนำ และแก้ไขข้อบกพร่องในส่วนต่างๆ เป็นอย่างดี จนสามารถทำให้ผู้วิจัยดำเนินการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้จนสำเร็จสมบูรณ์ได้ดี ผู้วิจัยจึงขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้

ผู้วิจัยขอขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์เจียมศักดิ์ พานิชชัยกุล และผู้ช่วยศาสตราจารย์ไพบูลย์ ศรีชัยสวัสดิ์ ที่ช่วยเหลือให้คำแนะนำในการทำปริญญานิพนธ์ฉบับนี้เป็นอย่างสูง

สุดท้ายนี้ผู้วิจัยขอกราบระลึกถึงพระคุณของคุณพ่อคุณแม่ พี่ๆ เพื่อนๆ น้องๆ ทุกคน ที่เป็นกำลังใจให้ผู้วิจัยมาโดยตลอด โดยเฉพาะอย่างยิ่ง คุณแม่ ภรรยา และบุตรชาย ที่เป็นกำลังใจและให้ความช่วยเหลือในทุกๆ ด้านในการศึกษาตั้งแต่เริ่มต้นตลอดจนปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

วรเชษฐ์ รัตนราศี

รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20

บทคัดย่อ

ของ

วรเชษฐ์ รัตนราศี

เสนอต่อบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาพลศึกษา
ตุลาคม 2547

วรเชษฐ์ รัตนราศี. (2547). *รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20*. ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. คณะกรรมการควบคุม : อาจารย์ธงชาติ พู่เจริญ, ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมรรถชัย น้อยศิริ.

จุดมุ่งหมายของการวิจัยครั้งนี้ เพื่อศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 กลุ่มตัวอย่างเลือกแบบเจาะจงเป็นนักกีฬาบาสเกตบอลที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย ได้แก่ ทีมเชียงใหม่ ทีมขอนแก่น ทีมนครราชสีมา และทีมกรุงเทพมหานคร เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการบันทึกเทปวีดิทัศน์ รอบรองชิงชนะเลิศและรอบชิงชนะเลิศแล้วนำข้อมูลที่ได้มาแจกแจงความถี่ และค่าร้อยละ

ผลการวิจัยพบว่า

1. รูปแบบการรุก

1.1 รูปแบบการรุกที่ใช้มากที่สุด คือ รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 217 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.66

1.2 รูปแบบการรุกที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.53

1.3 รูปแบบการรุกที่ทีมชนะใช้มากที่สุด คือ รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 108 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.44 และประสบผลสำเร็จ จำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.85

1.4 ผลสำเร็จในการรุกของทีมชนะ คิดเป็นร้อยละ 48.55

2. รูปแบบการป้องกัน

2.1 รูปแบบการป้องกันที่ใช้มากที่สุด คือ รูปแบบการห้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 181 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.62

2.2 รูปแบบการป้องกันที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.66

2.3 รูปแบบการป้องกันที่ทีมชนะใช้มากที่สุด คือ รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 124 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.32 และประสบผลสำเร็จ จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.58

2.4 ผลสำเร็จในการป้องกันของทีมชนะ คิดเป็นร้อยละ 50.38

PATTERN OF PLAYING IN MEN BASKETBALL COMPETITION IN THE 20 TH OF YOUTH NATIONAL GAMES

AN ABSTRACT

BY

WORRACHET RATTANARASI

Presented in partial fulfillment of the requirements

for the Master of Education degree in Physical Education

at Srinakharinwirot University

October 2004

Worrachet Rattanarasi. (2004). *Pattern of playing In men Basketball competition in the 20th of youth national games.* Master thesis, M.Ed. (Physical Education). Bangkok : Graduate School, Srinakharinwirot University.
Advisor Committee : Mr. Thongchat Phucharoen, Asst. Prof. Samatchai Noisiri.

The purpose of the study was to study he pattern of playing in Men - basketball competition in the 20h of Youth National Games. The samples were the lass four teams in the semifinal round which were ChiangMai team, Konkaen team, Nakorn Rajsima team and Bangkok team. Pattern pf playing was recorded by Videotape and the data was analyzed by statistical distribution and percentile.

The results were as follow :

1. The offensive pattern

1.1 The offensive pattern that the teams used the most was the fast break for 217 times, 34.66%

1.2 The offensive pattern that the teams succeeded the most was the fast break for 114 times, 52.53%

1.3 The offensive pattern that the winner teams used the most was the fast break for 100 times, 44% and succeeded.

1.4 The successful in offensive of the winner team was 48.55%

2. The defensive pattern

2.1 The defensive pattern that the teams used the most was the man to man pattern for 181 times, 35.62%.

2.2 The defensive pattern that the teams succeeded the most was zone 1 – 3 – 1 pattern for 2 time, 66.66%.

2.3 The defensive pattern that the winner team used the most was the man - to - man pattern, for 124 times, 47.32% and succeeded for 59 times, 47.58%.

2.4 The succeeded in defensive of the winner team was 50.38%.

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ	1
	ภูมิหลัง	1
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	3
	ความสำคัญของการวิจัย	3
	ขอบเขตของการวิจัย	3
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	3
	ตัวแปรที่ศึกษา	3
	นิยามศัพท์เฉพาะ	3
	กรอบแนวความคิดในการวิจัย	4
2	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	5
	ทักษะพื้นฐานการเล่นเป็นทีม	5
	รูปแบบการรุก	14
	รูปแบบการป้องกัน	20
	งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	29
	งานวิจัยในต่างประเทศ	29
	งานวิจัยในประเทศ	31
3	วิธีดำเนินการวิจัย	34
	ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	34
	เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล	34
	การเก็บรวบรวมข้อมูล	34
	การวิเคราะห์ข้อมูล	35

สารบัญ (ต่อ)

บทที่		หน้า
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	36
5	สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ	50
	ความมุ่งหมายของการวิจัย	50
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง	50
	เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	50
	วิธีจัดกระทำกับข้อมูล	50
	สรุปผลการวิจัย	51
	อภิปรายผล	53
	ข้อเสนอแนะ	56
บรรณานุกรม		57
ภาคผนวก		60
ประวัติย่อผู้วิจัย		66

บัญชีตาราง

ตาราง หน้า

1 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมเชียงใหม่..... 36

2 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรปแบบการรกที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมขอนแก่น..... 37

3 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครราชสีมา..... 38

4 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร..... 39

5 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขัน ของ 4 ทีม..... 40

6 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมเชียงใหม่..... 41

7 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมขอนแก่น..... 42

8 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครราชสีมา..... 43

9 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร..... 44

10 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของ 4 ทีม..... 45

11 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จของทีมที่แพ้..... 46

12 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จของทีมที่ชนะ..... 47

13 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จ ของทีมที่แพ้..... 48

14 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จ ของทีมที่ชนะ..... 49

บัญชีภาพประกอบ

ภาพประกอบ		หน้า
1	การรุกแบบ 2 – 1 - 2 หรือ 2 – 2 – 1.....	15
2	การรุกแบบ 1 - 2 - 2	16
3	การรุกแบบ 1 – 3 - 1	17
4	การรุกแบบ 1 – 4.....	17
5	การรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง.....	18
6	การรุกแบบรวดเร็วหรือลักไก่.....	19
7	การป้องกันแบบคนต่อคน.....	21
8	การป้องกันแบบโซน 2 – 1 – 2.....	21
9	การป้องกันแบบโซน 2 – 3.....	22
10	การป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2.....	22
11	การป้องกันแบบโซน 1 – 3 - 1.....	23
12	การป้องกันแบบบีบบังคับแบบคนต่อคนเต็มสนาม.....	24
13	การป้องกันแบบบีบบังคับแบบคนต่อคนครึ่งสนาม.....	24
14	การป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่ง.....	25
15	การป้องกันแบบบีบบังคับโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม.....	26
16	การป้องกันแบบโซนบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม.....	27
17	การป้องกันแบบผสมกล่องสี่เหลี่ยม.....	28
18	การป้องกันแบบผสม 1 – 3.....	28
19	การป้องกันแบบผสม1 – 2 – 1 X $_5$.....	29
20	แสดงแผนผังในการตั้งกล้องวีดีทัศน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	63

บทที่ 1
บทนำ

ภูมิหลัง

กีฬาเป็นสิ่งที่ทำให้มนุษย์เกิดการพัฒนาในด้านต่างๆ มากมาย และกีฬายังเป็นภูมิคุ้มกันให้กับร่างกายได้เป็นอย่างดี ในปัจจุบันทั่วโลกได้ให้ความสำคัญกับกีฬาไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาตั้งแต่เยาวชนไปจนถึงระดับอาชีพ และในประเทศไทยก็เช่นเดียวกัน ได้มีการให้ความสำคัญกับกีฬาโดยมีการจัดการแข่งขันตั้งแต่ในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ไปจนถึงระดับประเทศเพื่อเป็นการพัฒนากีฬาในประเทศไทยให้ดียิ่งขึ้น

กีฬาได้รับความนิยมและบรรจุอยู่ในกีฬาซีเกมส์ เอเชี่ยนเกมส์ โอลิมปิคเกมส์ มีอยู่หลายประเภทด้วยกัน เช่น ฟุตบอล วอลเลย์บอล แบดมินตัน เทเบิลเทนนิส เทนนิส มวยสากล สมัครเล่น ยูโด เทควันโด ยกน้ำหนัก ว่ายน้ำ กรีฑา และกีฬาบาสเกตบอลก็เป็นกีฬาอีกชนิดหนึ่งที่ได้รับความนิยมกันอย่างแพร่หลายทั่วโลก มีผู้ที่สนใจนำไปเล่นและฝึกหัดกันมากมาย เป็นเกมที่มีวิธีการเล่นที่ตื่นเต้นสนุกสนาน ท้าทายความสามารถ เร้าใจทั้งผู้เล่นและผู้ชม ใช้พื้นที่ไม่มาก สามารถเล่นได้ทั้งภายในและกลางแจ้ง ดังที่สมเกียรติ อักษรถึง (2529 : 1) ได้กล่าวว่า ปัจจุบันเราจะเห็นสนามบาสเกตบอลมีอยู่ทั่วไปตามสถานที่ต่างๆ และจากความนิยมในกีฬาบาสเกตบอลของประชาชนทั่วไป กระทรวงศึกษาธิการได้มองเห็นถึงประโยชน์ และความสำคัญจึงได้บรรจุกีฬาบาสเกตบอลเข้าไว้ในหลักสูตรการเรียนการสอน ในสถาบันการศึกษาต่างๆ

บาสเกตบอลเป็นกิจกรรมช่วยส่งเสริมให้บุคคลได้มีการพัฒนาการทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา รวมถึงการช่วยส่งเสริมให้ผู้เล่นมีคุณลักษณะที่ดี เช่น เป็นผู้ที่มีความรักสมัครสมานสามัคคี รู้จักช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มีความรับผิดชอบต่อตนเองและส่วนรวม และการมีน้ำใจเป็นนักกีฬา รู้แพ้ รู้ชนะ รู้อภัย

บาสเกตบอลเป็นกีฬาประเภททีมที่จะต้องประกอบไปด้วยฝ่ายรุกและฝ่ายป้องกัน ในทันทีที่ลูกบอลตกไปอยู่ในมือของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่งแล้วฝ่ายนั้นก็จะมีสถานเป็นฝ่ายรุกและต้องใช้กลวิธีต่างๆ ในการนำลูกบอลเข้าไปยิงประตูเพื่อทำคะแนนให้เหนือกว่าอีกฝ่ายหนึ่ง ในขณะเดียวกันฝ่ายป้องกันก็พยายามใช้ความสามารถในการป้องกันด้วยกลวิธีต่างๆ เพื่อไม่ให้ฝ่ายรุกเข้ามายิงประตูได้ ดังนั้นในการเล่นเป็นทีมจึงต้องอาศัยรูปแบบวิธีการรุกและการป้องกันที่มีประสิทธิภาพเพื่อให้ทีมประสบผลสำเร็จในการเล่นหรือการแข่งขันครั้งนั้น ซึ่งรูปแบบวิธีการรุกและการป้องกันในกีฬาบาสเกตบอลนั้นมีอยู่หลายรูปแบบด้วยกัน และแต่ละอย่างนั้นก็มีความสำคัญเท่าเทียมกันขึ้นอยู่กับสถานการณ์เกมการแข่งขันในขณะนั้นๆ เป็นหน้าที่ที่ผู้เล่นในทีมและผู้ฝึกสอนจะต้องศึกษาให้รู้ให้เข้าใจวิธีการเล่นแบบต่างๆ นั้น รวมถึงสามารถวางแผนและเลือกวิธีการเล่นได้อย่างเหมาะสมและการที่จะต้องนำรูปแบบและวิธีการต่างๆ มาใช้นั้นก็จะมีจุดมุ่งหมายเพื่อทีมได้เปรียบฝ่ายตรงข้ามซึ่งในการเลือกใช้รูปแบบวิธีการรุกควรใช้วิธีการรุกลักษณะใดนั้นก็ต้องขึ้นอยู่กับ

ฝ่ายป้องกันด้วยว่ามีลักษณะการป้องกันอย่างไรและในการแข่งขันแต่ละครั้งอาจจะมีการใช้กลวิธีการเล่นที่แตกต่างกันออกไป ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานการณ์เกมการแข่งขันนั้นด้วย ซึ่งสอดคล้องกับพงษ์ศักดิ์ พละพงศ์ (2516 : 4) ที่กล่าวว่าการป้องกันเป็นแบบฝึกที่น่าเบื่อหน่ายและทำการฝึกได้ยากมาก ผู้ฝึกสอนแต่ละคนจะรู้สึกเอือมระอาและจนปัญญาที่จะหาหนทางเอาชนะใจผู้เล่นในทีมของตนเองได้ ฉะนั้นแล้วการฝึกการป้องกันจึงเป็นสิ่งที่นักกีฬาให้ความสนใจน้อยกว่าวิธีการรุกมาก ดังนั้นแล้วในการแข่งขันในเกมหนึ่งๆ ถ้าทีมใดมีความสามารถหรือความชำนาญในทักษะและวิธีการรุกที่ดีกว่า หรือมากกว่าอีกฝ่ายหนึ่งก็สามารถทำให้ทีมประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน ซึ่งก็คือการได้มาแห่งชัยชนะนั้นเองด้วยเหตุนี้วิธีการรุกและการป้องกันจึงมีความสำคัญอย่างมากต่อความสำเร็จของทีม จึงเป็นสิ่งที่ผู้เล่นและผู้ฝึกสอนควรจะศึกษาวิธีการรุกและวิธีการป้องกันให้เข้าใจเป็นอย่างดี และหมั่นฝึกซ้อมอยู่เสมอ เพื่อให้เกิดความชำนาญจึงจะทำให้ทีมมีประสิทธิภาพและประสบผลสำเร็จในการเล่นอย่างสูงสุด

ในประเทศไทยก็ได้มีการจัดการแข่งขันกีฬาขึ้นหลายระดับไม่ว่าจะเป็นในระดับเยาวชน ประชาชน และระดับอาชีพ แต่ก่อนที่จะมีการจัดการแข่งขันในระดับประชาชน และระดับอาชีพก็ต้องมีการจัดการแข่งขันในระดับเยาวชนมาก่อน การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติเป็นการจัดการแข่งขันขึ้น เพื่อพัฒนาและส่งเสริมการเล่นกีฬาในระดับเยาวชน เพื่อเป็นรากฐานที่ดีในอนาคต โดยที่การกีฬาแห่งประเทศไทยได้มีการจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติมาแล้ว 19 ครั้ง ซึ่งแต่ละจังหวัดก็ได้สลับสับเปลี่ยนหมุนเวียนกันในการเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขัน และครั้งนี้เป็นครั้งที่ 20 ที่จังหวัดสุโขทัยได้มีโอกาสเป็นเจ้าภาพในการจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งมีกีฬาอยู่หลายประเภทที่บรรจุอยู่ในการแข่งขัน ล้วนแล้วแต่เป็นกีฬาที่ได้รับความนิยมในปัจจุบัน โดยเฉพาะอย่างยิ่งกีฬาบาสเกตบอลที่ได้รับความนิยมไม่แพ้กับกีฬาชนิดอื่น กีฬาชนิดนี้ยังทำชื่อเสียงให้กับประเทศไทยอีกด้วย ในการจัดการแข่งขันครั้งนี้ กีฬาบาสเกตบอลประกอบไปด้วยทีมชาย 10 ทีม และทีมหญิง 10 ทีม

จากการแข่งขันที่ผ่านๆ มา จะเห็นได้ว่าทีมชายที่ข้ารอบ 4 ทีม สุดท้ายจะเป็นทีมซ้ำๆ เช่น ทีมนครราชสีมา ทีมกรุงเทพมหานคร ทีมหญิงก็เช่นเดียวกันทีมที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้ายก็จะเป็นทีมซ้ำๆ เช่น ทีมอ่างทอง ทีมกรุงเทพมหานคร จึงมีความสนใจที่จะทำการวิจัยรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกันในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติในครั้งนี้ ว่าแต่ละทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันมีรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกันแตกต่างกันอย่างไร

จากเหตุผลดังกล่าวประกอบกับประสบการณ์ที่ผู้วิจัยผ่านการเป็นผู้เล่น ผู้ตัดสิน และผู้ฝึกสอนกีฬาบาสเกตบอลมาแล้ว เห็นว่าวิธีการรุกและการป้องกันในกีฬาบาสเกตบอลนั้นมีความสำคัญอย่างมากในการแข่งขัน และผลสำเร็จของทีมซึ่งผู้ฝึกสอนและนักกีฬาควรที่จะศึกษาควบคู่กันไปให้รู้ ให้เข้าใจ และหมั่นฝึกฝนรูปแบบวิธีการต่างๆ เพื่อให้เกิดความชำนาญและสามารถนำไปใช้ให้เหมาะสมกับสถานการณ์ต่างๆ ได้อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประโยชน์กับทีมมากที่สุด ด้วยเหตุนี้ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ที่จังหวัดสุโขทัย

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อศึกษารูปแบบการเล่นกีฬาบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 จังหวัดสุโขทัย

ความสำคัญของการวิจัย

ทราบรูปแบบการเล่นกีฬาบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 เพื่อเป็นแนวทางสำหรับผู้ฝึกสอนและนักกีฬาในการพัฒนารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลและสามารถนำไปใช้ฝึกฝน ปรับปรุงและพัฒนารูปแบบการเล่นให้สูงขึ้น เพื่อทำให้ทีมมีประสิทธิภาพในการแข่งขันมากขึ้น สามารถก่อให้เกิดประโยชน์และเป็นแนวทางสำหรับผู้ที่ต้องการศึกษาค้นคว้ากีฬาประเภทอื่นๆ ต่อไป

ขอบเขตของการวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งจัดขึ้นระหว่างเดือนมีนาคม 2547 จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยการคัดเลือก 4 ทีมสุดท้ายที่เข้ารอบรองชนะเลิศและรอบชิงชนะเลิศในการแข่งขันครั้งนี้ จำนวน 48 คน

ตัวแปรที่ศึกษา

คือ รูปแบบการเล่นแบ่งเป็น

1. รูปแบบการรุก
2. รูปแบบการป้องกัน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. รูปแบบการเล่นบาสเกตบอล หมายถึง ระบบหรือวิธีการเล่นในลักษณะต่างๆ ซึ่งประกอบไปด้วยรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกัน

1.1 รูปแบบการรุก หมายถึง ระบบหรือวิธีการรุกในลักษณะต่างๆ โดยการจัดตำแหน่งผู้เล่น 5 คน เพื่อใช้ในการแข่งขัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อนำลูกบาสเกตบอลหลบหนีฝ่ายป้องกันเข้าไปยิงประตู ซึ่งมีรูปแบบดังนี้

รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 หรือ 2 – 3
รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 หรือ 2 – 1 – 2
รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2
รูปแบบการรุกแบบ 2 – 2 – 1

รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4
รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่
รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว หรือลักไก่

1.2 รูปแบบการป้องกัน หมายถึง ระบบหรือวิธีการป้องกันในลักษณะต่าง ๆ โดยการจัดตำแหน่งผู้เล่น 5 คน เพื่อใช้ในการแข่งขัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อป้องกันการยิงประตูจากฝ่ายรุกซึ่งมีรูปแบบดังนี้

รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 - 3
รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2
รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1
รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม
รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม
รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน
รูปแบบการป้องกันแบบผสม

2. **ผลสำเร็จ** หมายถึง ผลสำเร็จที่ได้จากการรุกและการป้องกัน
3. **การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20** หมายถึง การแข่งขันกีฬาระดับนักเรียน นักศึกษา ของทั่วประเทศ ที่อายุไม่เกิน 18 ปี ซึ่งจัดการแข่งขันโดยการกีฬาแห่งประเทศไทย ระหว่างวันที่ 20 – 31 มีนาคม 2547 ณ สนามกีฬากลางจังหวัดสุโขทัย

กรอบแนวความคิดในการวิจัย

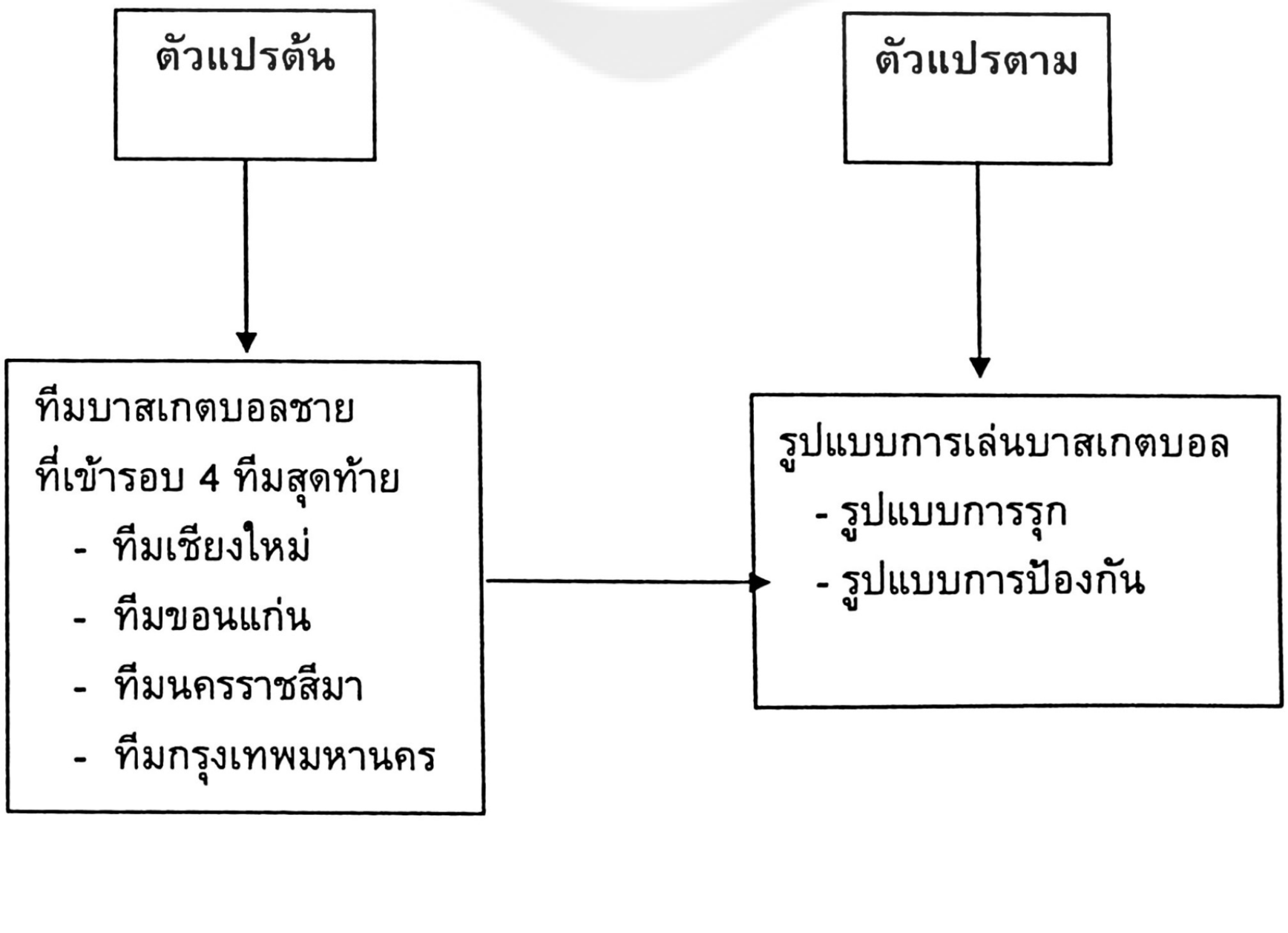

บทที่ 2
เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยในครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารและงานวิจัยทีเกี่ยวข้อง และได้นำเสนอตามหัวข้อต่อไปนี้

1. ทักษะพื้นฐานการเล่นเป็นทีม
2. รูปแบบการรุก
3. รูปแบบการป้องกัน
4. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
   - 4.1 งานวิจัยในต่างประเทศ
   - 4.2 งานวิจัยในประเทศ

ทักษะพื้นฐานการเล่นเป็นทีม

ในการเล่นเป็นทีมนั้น ผู้เรียน หรือผู้เล่นจะต้องรู้จักนำทักษะพื้นฐานต่างๆ ที่ได้เรียนรู้และฝึกหัดมาแล้วนำมาผสมผสานใช้ในโอกาสต่างๆ และมีความสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี กับผู้เล่นในทีมคนอื่นๆ เพื่อให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์กับทีมของตนเองมากที่สุด

สมรรถชัย น้อยศิริ (2536 : 125) ได้กล่าวไว้ดังนี้ ในการเล่นบาสเกตบอลนั้น หลังจากที่ได้เรียนรู้ทักษะพื้นฐานต่างๆ แล้วก็จำเป็นที่จะต้องนำทักษะพื้นฐานต่างๆ เหล่านั้นนำมาผสมผสานใช้ในโอกาสต่างๆ เพื่อประกอบในการเล่นเป็นทีม นอกจากจะใช้ทักษะพื้นฐานสำหรับผู้เล่นแต่เพียงผู้เดียว แล้วยังจะต้องนำมาใช้ประกอบกับผู้เล่นคนอื่นๆ เพื่อให้เกิดผลดีและเกิดประโยชน์กับทีมมากที่สุด ในการเล่นเป็นทีมนั้นต้องประกอบด้วยทีมรุกและทีมรับ ซึ่งมีวิธีการปฏิบัติดังต่อไปนี้

1. การเล่นเป็นทีมรุก
2. การเล่นเป็นทีมรับ
3. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู

ธงชัย เจริญทรัพย์มณี (2539 : 151 - 152) กล่าวถึง ทักษะพื้นฐานการเล่นทีมไว้ดังนี้ การเล่นบาสเกตบอลเป็นเกมที่ต้องเล่นกันเป็นทีม ทีมละ 5 คน ในขณะที่กำลังเล่นหรือกำลังแข่งขันนั้นทั้ง 2 จะผลัดเปลี่ยนกันใน 2 สถานะ คือ สถานะที่เป็นฝ่ายรุก หรือฝ่ายครอบครองบอล เพื่อหาโอกาสหรือช่องทางเข้ายิงประตูทำคะแนน และสถานะที่เป็นฝ่ายรับหรือป้องกันหรือฝ่ายแย่งลูก และปัดป้องไม่ให้ฝ่ายรุกที่มีลูกบอลอยู่ในมือเข้ายิงประตูเพื่อทำคะแนนได้

1. การเล่นเป็นทีมรุก

การเล่นเป็นทีมรุก หมายถึง ฝ่ายที่ได้ครอบครองบอลและพยายามใช้กลยุทธ์หรือกลวิธีในการนำลูกบอลเข้าไปยิงประตูฝ่ายตรงข้าม โดยอาศัยทักษะการรับลูกบอล การส่งลูกบอล การเลี้ยงลูกบอลหลบหลีก การหลอกล่อ การยิงประตู และการกระโดดแย่งลูกบอล ในขณะเดียวกันนี้เองฝ่ายป้องกัน ซึ่งไม่มีลูกบอลในมือ ก็พยายามใช้ความสามารถในการป้องกันด้วยกลวิธีต่างๆ รวมทั้งเข้าแย่งลูกบอลมาเป็นของฝ่ายตนบ้างเช่นกัน

รูปแบบของการเล่นเป็นทีมฝ่ายรุกที่นิยมใช้โดยทั่วไปมีอยู่ 3 แบบ คือ

1. การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบโซน (Zone)
2. การรุกเร็วหรือการลักไก่ (Fast Break)
3. การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบตัวต่อตัว (Man to Man)

การรุกทั้ง 3 แบบผู้เล่นต้องอาศัยทักษะการรับ การส่งลูกบอล การเลี้ยงบอลหลบหลีก การหลอกล่อ และการยิงประตู อีกทั้งยังต้องพยายามใช้กลยุทธ์และเทคนิคต่างๆ เพื่อที่จะได้ครอบครองบอล เพราะเมื่อผู้เล่นทีมใดเป็นผู้ครอบครองบอลในขณะนั้นถือได้ว่าทีมนั้นเป็นผู้เล่นฝ่ายรุก

1. การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบโซน (Zone)

การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบโซนนี้ บางทีเรียกว่า “การตั้งโซนรุกเข้า” (Deliverate Attack) เป็นแบบที่ใช้กันมาก ลักษณะของการครอบครองบอลเคลื่อนที่เข้าไปทำประตูในแดนของคู่ต่อสู้ โดยคู่ต่อสู้มีการป้องกันแบบตั้งรับหรือที่เรียกกันโดยทั่วไปว่า “การตั้งรับแบบโซน (Zone)” นั่นเอง ซึ่งเป็นหน้าที่ของผู้เล่นฝ่ายรุกที่ต้องหาโอกาสจังหวะหรือช่องทางที่จะเข้าไปทำประตูระยะใกล้ให้ได้

หลักในการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันแบบโซน

ในการรุกของการเล่นบาสเกตบอล เมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแนวโซน ผู้เล่นฝ่ายรุกจำต้องมีวิธีการรุก ดังที่ เฉลี่ย พิมพ์พันธุ์ (2529 : 131-133) กล่าวไว้ดังนี้

1. ต้องแน่ใจว่าฝ่ายป้องกันทำการป้องกันแบบโซนเราจึงจะเล่นแผนการรุกที่เหมาะสมเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบโซน
2. พิจารณาให้แน่ใจว่าการตั้งป้องกันแบบโซนของคู่ต้อสู้เป็นแบบใด (3 - 2, 1 - 3 - 1, 2 – 1 - 2, 1 - 2 – 2 และ 2 - 2 - 1)
3. มองหาจุดอ่อนของฝ่ายป้องกันว่าอยู่ตรงไหน
4. วางจุดของผู้เล่นฝ่ายรุกตามรูปแบบของแผนการเล่นในลักษณะรูปสามเหลี่ยมเอาไว้
5. ต้องเคลื่อนที่ตลอดเวลาและพยายามสร้างสถานการณ์ให้ฝ่ายป้องกัน 2 คน ป้องกันเราคนเดียว

6. วิธีรุกเมื่อฝ่ายรับตั้งป้องกันรับแบบโซนที่ดีที่สุด คือการเล่นเร็วหรือลักไก่ (Fast Break) ก่อนที่ฝ่ายรับลงป้องกันทัน

7. พยายามส่งลูกบอลให้มากที่สุดพยายามทำให้ฝ่ายป้องกันเสียขบวนให้ได้

8. ต้องใจเย็นสุขุม เมื่อขึ้นยิงประตูต้องแน่ใจว่าจะต้องได้ประตูอย่างแน่นอนอย่าใจร้อนรีบด่วนยิงประตูเสียก่อนในระยะไกล การป้องกันแบบโซนแต่ละแบบจะมีจุดอ่อนที่นักกีฬาและผู้ฝึกสอนต้องเข้าใจอย่างถ่องแท้เพราะจุดอ่อนของฝ่ายป้องกันจะเด่นของฝ่ายรุก

การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งแบบโซนเป็นเรื่องที่ผู้เล่นและผู้ฝึกสอนจะต้องทำความเข้าใจให้ดีเพราะในสถานการณ์การเล่น และการแข่งขันย่อมเปลี่ยนแปลงไปได้ทุกขณะ ซึ่งขึ้นอยู่กับวิธีการแก้เกมของฝ่ายป้องกันที่จะพยายามป้องกันฝ่ายรุกไม่ให้ทำประตูได้โดยง่าย ฝ่ายรุกมักจะพบอยู่เสมอว่าฝ่ายป้องกันที่มีรูปร่างสูงใหญ่ และเข้าแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูได้ดี ซึ่งมักจะใช้วิธีการป้องกันแบบโซน

2. การรุกเร็วหรือการลักไก่ (Fast Break)

การรุกเร็วหรือการลักไก่นี้ เป็นการรุกที่ผู้เล่นจะต้องนำลูกบอลจากแดนหลังไปสู่แดนหน้าให้เร็วที่สุดและแน่นอนที่สุด โดยการส่งลุกยาวในลักษณะของการส่งลูกมือเดียวเหนือไหล่ จึงจะได้ผลสูงสุด และผู้เล่นสามารถเล่นลูกลักไก่ได้ดีก็ต่อเมื่อฝ่ายรุกยิงประตูแล้วไม่ลงห่วงหรือผู้เล่นได้ลูกจากการโยนลูกกระโดดหรืออาจได้จากการส่งลูกเข้าเริ่มเล่นเพื่อทำประตู โดยที่คู่ต่อสู้ไม่ทันระวังตัว และเมื่อมีที่ว่างผู้เล่นต้องรีบส่งลูกยาวให้เร็วและแรง โดยการกระจายผู้เล่นให้เต็มสนาม

3. การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบตัวต่อตัว (Man to Man)

การรุกเมื่อฝ่ายป้องกันตั้งรับแบบตัวต่อตัว (Man to Man) นี้เป็นการรุก โดยการพยายามหาวิธีการเล่นเพื่อหลบหลีกคู่ต่อสู้ที่เข้ามาป้องกันผู้เล่นฝ่ายรุกอย่างประชิดตัว ดังนั้นการรุกแบบนี้จึงจำเป็นต้องอาศัยความรู้ ความสามารถเฉพาะตัวของผู้เล่นแต่ละคน เพื่อหาที่ว่างหรือหลบหลีกคู่ต่อสู้ และหาจังหวะในการเล่นต่อไป ซึ่งผู้เล่นจะต้องอาศัยทักษะการเล่นดังต่อไปนี้

1. การกำบัง (Screen) คือ ลักษณะที่ผู้เล่นฝ่ายรุกยืนเคลื่อนที่ไปปิดทิศทางการเคลื่อนที่ของฝ่ายป้องกัน เพื่อให้ฝ่ายตนเองสามารถเล่นบอลหรือเคลื่อนที่ได้สะดวก โดยผู้เล่นฝ่ายรุกอาจจะวิ่งเข้าไปกำบัง ส่งลูกให้เพื่อนกำบังได้ หรืออาจจะเลี้ยงเข้าไปบังก็ย่อมได้เช่นกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจังหวะและโอกาสในการเล่นขณะนั้น

2. การตัด (Cut) คือ ลักษณะที่ผู้เล่นวิ่งผ่านฝ่ายป้องกัน เพื่อไปรับลูกบอลจากผู้เล่นคนอื่นในทีมเข้ายิงประตูหรือเล่นจังหวะต่อไป

3. การหมุน (Roll) คือ ลักษณะที่ผู้เล่นมีการเคลื่อนที่เป็นวงกลมหรืออาจจะก้าวเท้าหมุนตัวกลับเพื่อเล่นเกมต่อไป

4. การเจาะ (Penetrate) คือลักษณะที่ผู้เล่นพยายามหาทางเข้ายิงประตูในระยะใกล้หรือบริเวณใต้แป้น โดยอาจจะต้องอาศัยการกำบัง การตัด การหมุน หรือ การเลี้ยงลูกบอลหลบหลีกคู่ต่อสู้ผ่านเข้าไปยิงประตูนั่นเอง

หลักในการรุกเมื่อฝ่ายป้องกันแบบคนต่อคน

1. ต้องวางแผนการโจมตีไว้ทั้งสองแบบ คือ ทั้งคนต่อคน และเป็นเขต
2. ผู้ที่จะส่งลูกบอลเข้าเล่นต้องมีความแน่ใจและมั่นใจในการส่งลูกบอลได้ดี
3. การเลี้ยงลูกต้องมีการเลี้ยงลูกน้อยที่สุด
4. เมื่อส่งลูกแล้วควรหาทางวิ่งมารับลูกบอลเพื่อเล่นต่อไป
5. ถ้าฝ่ายป้องกันตั้งรับช้าให้ศูนย์หน้าโจมตีแบบรวดเร็ว
6. ในการแข่งขันที่ผ่านมามีการส่งลูก การเลี้ยงลูก การยิงประตูได้ดีเพียงไรก็นำมาใช้ได้ในการแข่งขันต่อๆ ไป
7. มีการฝึกเป็นประจำเพื่อก่อให้เกิดความชำนาญ

การกำบังที่นิยมปฏิบัติกันอยู่มี 3 แบบด้วยกัน คือ

1. กำบังให้กับคนที่มีลูก (Ball Screen) หมายถึง ผู้เล่นคนใดคนหนึ่งหรือมากกว่าก็ได้เคลื่อนที่ไปกำบังทางวิ่งของผู้ที่ป้องกันคนที่มีลูกบอล

2. กำบังให้คนที่ไม่มีลูกบอล (Off Ball Screen) หมายถึง ผู้เล่นคนใดคนหนึ่งหรือมากกว่าก็ได้ เคลื่อนที่ไปกำบังทางวิ่งของผู้ที่ป้องกันคนที่ไม่มีลูกบอล

3. กำบังเป็นรูปตัววี (V Cut Screen) หมายถึง ผู้ที่จะได้รับการกำบังนี้จะเลี้ยงลูกบอลอยู่ก่อนแล้วผู้เล่นคนหนึ่งมากกว่าก็ได้ เคลื่อนที่ไปกำบังทางวิ่งของผู้เล่นป้องกันคนที่เลี้ยงลูกบอลหรือคนที่เลี้ยงลูกบอล จะเลี้ยงลูกบอลพามาหาคู่ที่ไม่มีลูกบอลก็ได้

การฝึกที่จะเข้าโจมตีแบบตัวต่อตัว

การที่จะเล่นมีวิธีการและหลักการอยู่หลายประการ เช่น การ์ดกับการ์ด การ์ดเล่นกับปีก การ์ดเล่นกับศูนย์หน้า ปีกเล่นกับปีก ปีกเล่นกับศูนย์หน้า อย่างไรก็ตามวิธีการเล่นที่ดีที่สุดในการเข้าโจมตีก็คือ

1. ถ้าโจมตีตรงกึ่งกลางสนามจะทำให้ผู้ป้องกันป้องกันได้ง่ายนั่ง คือ ตำแหน่งของผู้ป้องกัน ผู้รุกและห่วงประตูเป็นเส้นตรงแนวเดียวกัน ทำให้การหลบเข้ายิงประตูทำได้น้อย

2. ตำแหน่งศูนย์หน้า เป็นตำแหน่งสำคัญในการยืนที่จะต้องส่งลูกให้ แต่ถ้าส่งลูกระหว่างกึ่งกลางจะทำให้คู่ต่อสู้ป้องกันได้ง่าย ถ้าศูนย์หน้าไปอยู่ด้านข้าง ผู้ส่งก็จะส่งลูกจากด้านข้างก็จะเป็นการง่ายมากขึ้น

3. เริ่มเล่นตามแบบฝึกโดยเริ่มทางด้านข้างเป็นหลัก ถ้าส่งให้ศูนย์หน้าไม่ได้ก็จะมีโอกาสที่จะยิงประตูได้ แต่อย่าลืมว่าต้องกำบัง และพยายามโจมตีด้านที่อ่อนในระหว่างการส่งลูกบอล

วิธีที่จะเข้าโจมตีแบบตัวต่อตัว มีดังต่อไปนี้

1. กระจายเพื่อให้ที่ว่างสำหรับการบุกทะลวงเข้า

2. การ์ดต้องหลอกล่อเข้าเพื่อทำประตู

3. ศูนย์หน้าพาคู่ต่อสู้หนี หรือติดตามไปในทางด้านหลังมากๆ เพื่อให้โอกาสบุกเข้าใกล้กับห่วงประตู

4. ถ้าการ์ดผ่านเข้าไปได้แล้วยังไปเจอคู่ต่อสู้อีก ก็ต้องพยายามส่งลูกให้ศูนย์หน้า

5. เมื่อศูนย์หน้าวิ่งเข้ามาทางเส้นโยนโทษ การ์ดต้องพยายามมองหาฝ่ายเดียวกันที่ยืนอยู่บริเวณใกล้ๆ ห่วงประตู อย่าลืมว่าต้องอยู่ด้านข้าง

6. การ์ดกับศูนย์หน้าต้องพยายามกระจายออกให้ห่างๆ กัน

ข้อเสนอแนะสำหรับการรุก

สมรรถชัย น้อยศิริ (2535 : 142-143) กล่าวถึงข้อแนะนำในการรุกไว้ดังนี้

1. การส่งลูกบอลทุกครั้งต้องดี – มีที่หมาย – และแม่นยำ การส่งลูกเสีย 1 ครั้ง ก็หมายถึงเสียการครอบครอง

2. ยอมให้มีการเล่นลูกกระโดดดีกว่าที่จะส่งลูกเสีย 1 ครั้ง

3. เมื่อรีบาวด์ลูกได้ สิ่งแรกที่ทำ คือ มองดูให้ทั่วเพื่อที่ท่านจะได้ส่งลูกไปยังที่เพื่อนร่วมทีม ถ้าเป็นไปได้มองไปข้างหน้า ด้านข้าง เพื่อเป็นการปิดเกมส์ และเลี้ยงลูกไปยังที่ว่างได้

4. หลีกเลี่ยงการส่งลูกข้างสนาม การส่งลูกเช่นนั้นจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามตัดลูกได้ง่าย

5. เมื่อต้องการส่งลูกให้ฝ่ายเดียวกันส่งให้สูง ส่งลูกสูงนั้นทำให้การรับง่ายกว่าส่งลูกต่ำ

6. การเล่นของทุกคนในทีมต้องสัมพันธ์กัน การพยายามที่จะส่ง – ยิง – เลี้ยงลูกยากๆ เพียงคนเดียวนั้นไม่มีประโยชน์ ฉะนั้นควรส่งลูกให้เพื่อนในทีมที่มีโอกาสดีกว่าเรา

7. การยิงประตูทุกครั้งต้องมีเปอร์เซนต์ลงห่วงอย่างน้อยร้อยละ 75 อย่ายิงประตูโดยปราศจากความหวัง

8. การยิงประตูในระยะไกลนอกจากเพื่อนร่วมทีมจะอยู่ในตำแหน่งพร้อมที่จะรีบาวด์

9. การเล่นลูกเร็ว ควรจะมองดูว่ามีเพื่อตามมาหรือไม่ ถ้าเขามีโอกาสดีกว่าควรให้ลูกแก่เขาเพื่อยิงประตู ไม่ควรแยกยิงประตูคนเดียวหากไม่แน่ใจ

10. วิ่งแยกกันทันที (Cut – Away) เพื่อโอกาสที่จะทำประตู เมื่อแย่งลูกได้

11. การเล่นแบบเร็ว หลังจากส่งลูกไปยังเพื่อนในทีมแล้วให้เคลื่อนที่ตามอย่างรวดเร็วและจับตามดูเพื่อการส่งกลับมายังเรา

12. ระลึกอยู่เสมอว่าขณะที่ท่านเป็นผู้ครอบครองลูกบอล คู่ต่อสู้ไม่มีโอกาสที่จะทำคะแนนได้

13. วิ่งไปข้างหน้าดีกว่าวิ่งหนีไปที่อื่น ทั้งนี้เพื่อการส่งลูกได้ง่ายเข้า

14. หลังจากท่านแย่งลูกได้จากรีบาวด์ และไม่อยู่ในตำแหน่งการยิงที่ดี ควรมองหาเพื่อนร่วมทีมทางเส้นโยนโทษเพื่อโอกาสการยิงประตูง่ายเข้า

15. ทำการเคลื่อนที่อยู่เสมอ หลีกเลี่ยงการวิ่งอย่างไม่มีจุดหมาย ต้องเป็นผู้เล่นที่ฉลาด

16. ศึกษาคู่ต่อสู้ของท่านตั้งแต่เริ่มเล่น แล้วจะทำให้ได้เปรียบ เมื่อเข้าใจจุดอ่อนของคู่ต่อสู้ได้

17. ผู้เล่นทุกคนต้องไม่ยืนนิ่งอยู่กับที่

18. เล่นแบบเร็วทุกครั้งเมื่อมีโอกาส

19. ผู้เล่นกลางต้องพร้อมที่จะเล่นลูกได้ทันทีทุกครั้ง

20. การวิ่งเพื่อหาโอกาสให้คนว่าง เมื่อว่างรีบส่งลูกให้ทันทีจังหวะเพื่อยิงประตู

ข้อผิดพลาดสิบประการเมื่อเป็นฝ่ายรุก (Yen most common offensive mistake)

พงษ์ศักดิ์ พละพงศ์ (2516 : 5 - 6) ได้กล่าวว่า ข้อเสนอแนะต่างๆ ดังจะกล่าวต่อไปนี้นับเป็นสิ่งสำคัญที่ผู้เล่นฝ่ายรุกควรจะพยายามหลีกเลี่ยงหรืองดการกระทำเสีย เพราะนอกจากไม่เกิดผลดีแก่ทีมแล้วยังจะทำให้ฝ่ายตรงข้ามมองเห็นปมด้อยอีกด้วย การที่มีโอกาสจะได้เป็นฝ่ายรุกนั้นมิใช่เป็นของง่าย และความหมายของการเป็นฝ่ายรุกก็คือ การเพิ่มคะแนนนั่งเองดังนั้นสิ่งที่ไม่ควรกระทำต่างๆ เหล่านี้ก็ควรละเว้นเสีย ซึ่งจะกล่าวเป็นข้อๆ ดังนี้

1. เลี้ยงลูกทุกครั้งเมื่อได้ลูก (บางกรณีไม่ควรเลี้ยงลุกก็ควรงดเสีย) การเลี้ยงลูกควรทำได้ใน 2 กรณีเท่านั้น คือ การเลี้ยงลูกเร็ว (Drive) เพื่อบุกเข้ายิงประตูประการหนึ่ง การเลี้ยงลูกหนีคน และเพื่อเตรียมเล่นแบบ (Set patent) คือกรณีที่สอง

2. หันหลังให้ลูกเมื่อวิ่งขึ้นในแดนหน้า (Running up court with back to ball)

3. ทำการยิงประตูเมื่อทีมไม่พร้อม

4. ทำการยิงประตูเมื่อมีเปอร์เซนต์ลงห่วงน้อย และอยู่นอกเขตโทษของการยิงประตู

5. ไม่วิ่งตามรีบาวด์หลังจากยิงประตูแล้ว (Forgetting to crash the offensive board)

6. พยายามส่งลูกบอลไปให้ผู้เล่นศูนย์หน้า (Pivot man) ทั้งๆ ที่ผู้เล่นกลางถูกป้องกันอย่างแข็งแรง

7. ยืนคู่กับที่โดยไม่เคลื่อนไหว (Standing without purpose) จนทำให้ฝ่ายป้องกันถอยห่างเพื่อสกัดเอาลูกได้ (Sagging)

8. ไม่ใช้คนสกัดกั้น (Blocker) คนกำบัง (Screeners) ในการยิงประตูและการส่งลูก

9. ไม่ทำการหลอกล่อเสียก่อน - ก่อนที่จะวิ่งหรือรับลูก

10. ยืนไม่ถูกตำแหน่งหรือวิ่งรวมกลุ่มกันขณะทำการรุก

2. การเล่นเป็นทีมรับ

การเล่นทีมฝ่ายรับ ในกีฬาบาสเกตบอลก็เหมือนกันการเล่นทีมฝ่ายรับในกีฬาประเภทอื่นๆ ที่ต้องการผู้เล่นที่มีความสามารถในการป้องกันดี เพราะการป้องกันที่ดีจะนำมาแห่งชัยชนะ

ความมุ่งหมายของการป้องกัน คือ ไม่ให้ฝ่ายครอบครองลูกบอลยิงประตูได้ และในเวลาเดียวกันก็พยายามแย่งลูกบอลมาเป็นของฝ่ายตนเองให้ได้ด้วย สิ่งจำเป็นยิ่งสำหรับฝ่ายป้องกันก็คือ การควบคุมร่างกาย (Body control) กล่าวคือ จะต้องมีการทรงตัวที่ถูกต้องจึงจะช่วยให้การเคลื่อนไหวไปสู่ทิศทางต่างๆ ได้รวดเร็ว ความสามารถของการป้องกันแต่ละบุคคลจะขึ้นอยู่กับปัจจัยหลัก 3 ประการ ดังนี้ การยืน (Stance) การเคลื่อนไหวของเท้า (Footwork) และตำแหน่งของการยืน (Position) รูปแบบของการเล่นเป็นทีมป้องกันที่นิยมใช้มีอยู่ 2 แบบ คือ

2.1 การป้องกันแบบเป็นเขต (Zone defense)

การป้องกันเป็นเขต หมายถึง ผู้เล่นฝ่ายรับถูกให้รักษาหน้าที่ในขอบเขตที่กำหนดให้อย่าไปยุ่งเกี่ยวหรือก้าวก่ายเขตของผู้อื่นที่กำลังปฏิบัติหน้าที่อยู่ การป้องกันเป็นเขตนี้ฝ่ายป้องกันจะตั้งรับอยู่ภายในเขตพื้นที่เส้นโค้ง 3 คะแนน

หน้าที่ปฏิบัติของตำแหน่งในการยืนป้องกัน

การยืนป้องกันคนที่ถือลูกบอล (Guarding the man with the ball) จะต้องยืนอยู่ในตำแหน่งที่สามารถบีบบังคับให้คู่ต่อสู้เคลื่อนที่ไปในทิศทางที่ไม่ถนัดหรือในพื้นที่แคบหรือไปหาเพื่อนของเรา และจะต้องป้องกันอย่างรัดกุมที่สุด ผู้ถือลูกบอลผู้ป้องกันและห่วงประตูควรเป็นเส้นตรงเดียวกัน

การยืนป้องกันคนที่ไม่ถือลูกบอล (Guarding the man without the ball) ผู้ป้องกันจะต้องระวังการผละถอยไปรับลูกบอลของฝ่ายรุก และจะต้องยืนอยู่ในลักษณะรูปสามเหลี่ยมเสมอ

แบบฝึกในการยืนป้องกันเป็นเขตนั้น จะต้องดูวิธีการเล่นของฝ่ายรุกด้วย เช่น ฝ่ายรุกมีผู้เล่นที่รุกยิงประตูในระยะไกลแม่นยำหรือไม่ ถ้ามีผู้เล่นแบบนี้การป้องกันก็แตกต่างกันออกไป

2.2 การป้องกันแบบตัวต่อตัว (Man to Man Defense)

การป้องกันแบบตัวต่อตัวนั้น เป็นวิธีการที่ผู้ป้องกันแต่ละคนจะต้องเลือกจับคู่ที่มีความเหมาะสมหรือให้ได้เปรียบ เช่น ความสูง ความสามารถ ความเร็ว และนอกจากนี้แล้วการตามคู่ต่อสู้จะต้องตามตลอดเวลา ซึ่งการป้องกันแบบนี้มีพื้นที่ที่จะป้องกันได้ตามแต่จะตกลงกันในทีม เช่น ป้องกันเต็มสนาม ป้องกันครึ่งสนาม เป็นต้น

การฝึกการป้องกันให้แก่ทีมเป็นการลำบากอย่างยิ่ง เพราะสถานการณ์ของการรุกมีหลายวิธี ถ้าเราป้องกันได้ดีคู่ต่อสู้ไม่สามารถโจมตีได้เปรียบเสมือนป้อมปราการที่ไม่ยอมให้ข้าศึกตีได้ มีแต่ข้าศึกให้ออกไป ข้าศึกจะตีด้วยกลยุทธ์ต่างๆ ต้องมีวิธีป้องกันหลายอย่าง เช่น ผู้ฝึกก็เปรียบเสมือนเสนาธิการทหารที่คอยวางแผนแก้ไขให้ดีอยู่เสมอ ถ้าวางแผนไม่ดีแล้วข้าศึกก็จะบดขยี้ได้ง่ายดาย นั่นก็เปรียบเสมือนผู้ฝึกอาจไม่มีความสามารถเพียงพอแต่อย่างไรก็ดี

การป้องกันที่ดีนั้นต้องอาศัยความสามารถมองเห็นผู้เล่นแต่ละคน โดยผนึกกำลังกันเข้าเป็นปึกแผ่น ที่เรียกกันว่า เป็นทีมที่มีความสัมพันธ์กันอย่างใกล้ชิด

ผู้ฝึกหลายคนรู้สึกลำบากใจในการที่จะกำหนดผู้เล่นของตน ให้ทำการป้องกันผู้เล่นฝ่ายรุกที่มีความสูง ความเร็ว และผู้เล่นที่มีแรงปะทะดี โดยความเป็นจริงแล้วเรื่องเหล่านี้ ไม่ค่อยจำเป็นเท่าไร ขึ้นอยู่กับความสามารถของผู้เล่นแต่ละคน ซึ่งผู้ฝึกพิจารณาอย่างรอบคอบและได้ประเมินไว้แล้วว่า ถึงแม้จะมีความสามารถดีเพียงใด บางครั้งก็ไปไม่รอดจะเห็นได้ว่าผู้เล่นที่สูงประมาณ 6 ฟุต เล่นได้ดีเท่าผู้เล่นที่มีความสูงประมาณ 4 หรือ 5 ฟุต และก็มีเสมอที่ผู้เล่นช้าๆ เล่นป้องกันดีกว่าผู้เล่นที่มีความเร็ว

ข้อดีและข้อเสียของการป้องกันแบบเป็นเขต (Strong Points and weak points on Zone)

พงษ์ศักดิ์ พละพงศ์ (2516 : 1 - 2) ได้กล่าวว่า การยืนป้องกันแบบเป็นเขต (Zone Defense) เป็นแบบป้องกันที่ง่ายมาก เป็นแบบฝึกที่ง่ายและเข้าใจได้ง่าย ทีมส่วนมากในประเทศไทยส่วนมากนิยมเล่นกันมาตั้งแต่บาสเกตบอลเริ่มมีมาในประเทศไทยเราจนกระทั่งทุกวันนี้ ดังนั้นจึงจำเป็นอยู่เองที่ต้องกล่าวถึงจุดดีจุดเสีย เพื่อชี้ให้เห็นข้อเท็จจริงต่างๆ ในการป้องกัน การป้องกันจะเป็นแบบใดๆ ก็ตามมีส่วนดีด้วยกันทั้งนั้น ผู้ฝึกจะเลือกเอาแบบใดก็ตามย่อมขึ้นอยู่กับความต้องการความแข็งแกร่ง และความฉลาดของทีมเป็นที่ตั้ง และจุดเสียนี้อาจจะมีส่วนช่วยผู้ฝึกได้บ้าง เมื่อเลือกเอาการป้องกันแบบเป็นเขตแบบป้องกันของทีม

ข้อดีของการป้องกันแบบเป็นเขต

1. เป็นการป้องกันที่ร่วมมือร่วมใจของทุกๆ คนในทีม และทุกคนต่างคอยจ้องอยู่ที่การเคลื่อนไหวของฝ่ายรุกที่ครอบครองลูก หรือที่อยู่ใกล้ลูกบอล
2. ผู้ป้องกันไม่จำเป็นต้องวิ่งตามฝ่ายรุกไปทั่วสนาม เพราะฉะนั้นผู้เล่นฝ่ายป้องกันได้ประโยชน์ โดยมีป้องกันยืนในตำแหน่งที่สมดุลย์กัน
3. ผู้เล่นกองหน้ายืนอยู่ในตำแหน่งที่จะทำการรุกได้ทันท่วงที
4. การยืนป้องกันในลักษณะนี้จะบังคับให้ฝ่ายรุกยิงประตูในระยะไกล

ข้อเสียของการป้องกันแบบเป็นเขต มีดังนี้

1. ถ้าหากฝ่ายป้องกันวิ่งลงมายืนป้องกันตามตำแหน่งที่วางไว้ไม่ทัน จะทำให้ฝ่ายรุกเข้ายิงประตูทำคะแนนได้ง่าย
2. บางครั้งผู้เล่นฝ่ายป้องกันจะรู้สึกขี้เกียจและไม่ป้องกันเต็มที่ เพราะว่าเขาไม่ได้ถูกกำหนดให้จับคนเล่นคนใดคนหนึ่งโดยเฉพาะ

3. ผู้เล่นฝ่ายป้องกันทุกคนจะต้องยกมือขึ้น ในการเคลื่อนที่ทุกคนจะต้องเคลื่อนที่ไปตามทิศทางของลูกบอล และทุกคนจะต้องทำเหมือนกัน แต่ถ้าหากว่าคนใดคนหนึ่งไม่ทำหน้าที่ของตัวให้ถูกต้องก็ย่อมจะเปิดจุดอ่อนให้ฝ่ายรุก และเป็นการทำลายน้ำใจของผู้เล่นในทีมของตน

4. ถ้าหากว่าฝ่ายป้องกันมุ่งอยู่ที่ลูกทางด้านหนึ่งของสนาม แต่ลืมนึกถึงอีกด้านหนึ่งก็ย่อมเป็นเครื่องชี้ให้เห็นว่าทีมป้องกันไม่สามารถจะป้องกันให้ได้ผล

5. ถ้าหากฝ่ายรุกมีผู้เล่นที่ทำการยิงประตูในระยะไกลได้แม่นยำ การยืนรับแบบ Zone ก็ไม่มีประโยชน์

3. การแย่งลูกบอลหลังการยิงประตู

การแย่งลูกบอลให้ได้หลังการยิงประตูที่ไม่ได้ผล เป็นเรื่องที่ลำบากที่ผู้เล่นทั้งสองฝ่ายจะกระทำได้แน่นอน เพราะทั้งสองฝ่ายมีความปรารถนาที่จะได้ครอบครองลูกบอลนั้นในเวลาต่อมา เทคนิคเบื้องต้นของการแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูที่ไม่ได้ผลที่สำคัญมี 2 ประการ คือ ตำแหน่งในการยืน และการกระโดดแย่งลูกบอล การกระโดดแย่งลูกบอล ซึ่งขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้

3.1 ระยะห่างของผู้เล่นจากห่วงประตู

3.2 ความแรงและความรวดเร็วของลูกบอลที่ถูกโยนขึ้นไปเพื่อทำประตู

3.3 มุมของลูกบอลที่กระดอนกลับมา และ / หรือ

3.4 เป็นผู้เล่นฝ่ายรุกหรือฝ่ายรับ

สำหรับเรื่องมุมของการเข้าแย่งลูกบอลจะเหมือนกับมุมมองของลูกบอลที่กระดอนออกมาหลังจากกระทบกระดานหลังหรือห่วงประตู สิ่งสำคัญที่สุด คือ ผู้เล่นจะต้องยืนอยู่ในตำแหน่งด้านในใกล้ห่วงประตู หรือมุมที่ลูกบอลจะกระดอนกลับมาหาผู้เล่นฝ่ายตรงข้าม โดยใช้วิธีการหมุนกลับหลังหันใช้ส่วนหลังกำบังคู่ต่อสู้ไว้

เฉลี่ย พิมพ์พันธ์ (2529 : 114 - 117) กล่าวว่า การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูจำแนกออกเป็น 3 อย่าง คือ

1. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูของทีมรับ
2. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูของทีมรุก
3. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูโทษ

สำหรับรายละเอียดของการแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตู มีดังนี้

1. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูของทีมรับ (Defensive Rebounding)

การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูของทีมรับ ถือว่าเป็นเรื่องสำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้เพราะว่า โดยเฉลี่ยแล้วการยิงประตูพลาดของทีมรุกจะคิดเป็นร้อยละ 60 ของการยิงประตูทุกชนิด และร้อยละ 35 ของการยิงประตูจากการโยนโทษ ดังนั้น ผู้เล่นทีมรับที่มีรูปร่างสูงใหม่และมีการกระโดดที่ดีจะได้เปรียบมาก ถ้าสามารถปรับปรุงแก้ไขตำแหน่งการยืนให้ถูกต้อง

2. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูของทีมรุก (Offensive Rebounding)

หน้าที่ที่สำคัญของผู้เล่นทีมรุกประการหนึ่ง คือ ต้องแย่งลูกบอลทันทีหลังจากทีมของตนขึ้นยิงประตู โดยเฉพาะผู้เล่นที่มีรูปร่างสูงใหญ่ และถ้าเป็นผู้เล่นที่ขึ้นยิงประตูเองโอกาสที่จะแย่งลูกบอลได้นั้นมีมาก เพราะจะรู้ดีว่าลูกบอลที่ยิงประตูไปนั้นลงห่วงหรือไม่และทิศทางจะไปทางไหน ส่วนผู้เล่นคนอื่นจะต้องพยายามเข้าไปอยู่ในตำแหน่งที่จะแย่งลูกบอลให้ได้ก่อนที่มีการยิงประตูเกิดขึ้น มิฉะนั้นแล้วจะเข้าไปแย่งลูกบอลได้ยาก เพราะจะถูกสกัดกั้นเสียก่อน แต่ถ้าสกัดกั้น (Blocking) ก็ต้องพยายามหลอกล่อ โดยการเปลี่ยนทิศทาง จึงเป็นสิ่งสำคัญต่อความสำเร็จอันนี้

หลังจากผู้เล่นทีมรุกแย่งลูกบอลได้แล้ว จะมีทางเลือก 3 ทาง คือ

1. ปัดลูกบอลให้เข้าห่วงหรือพยายามยิงประตู
2. ส่งลูกบอลไปให้เพื่อนร่วมทีม
3. เลี้ยงลูกบอลออกมาให้ห่างห่วงประตูเพื่อเริ่มแผนใหม่

3. การแย่งลูกบอลหลังจากการยิงประตูโทษ (Free Throw Rebounding)

ตามกติกาของสหพันธ์บาสเกตบอลระหว่างประเทศ (F.I.B.A.) ข้อ 57.5 ผู้เล่นในช่องโยนโทษ

การยืนในช่องตามแนวโยนโทษ

1. มีผู้เล่นได้มากที่สุด 5 คน (3 คน จากฝ่ายป้องกัน และ 2 คน จากฝ่ายรุก) ให้ช่องยืนมีความลึก 1 เมตร
2. ช่องยืนแรกทั้งสองข้างมีสิทธิ์ของผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามของผู้โยนโทษเท่านั้น
3. ผู้เล่นต้องยืนในช่องที่มีสิทธิ์เท่านั้น

ดังนั้น จะเห็นว่าผู้เล่นทีมตรงข้ามของผู้โยนโทษจะอยู่ในตำแหน่งที่ได้เปรียบในการแย่งลูกบอล เมื่อลูกบอลถูกปล่อยจากมือในขณะยิงประตูของผู้โยนโทษ ผู้เล่นคนอื่นจะต้องรีบเคลื่อนตัวเพื่อแย่งลูกบาสเกตบอล

รูปแบบการรุก

ในการแข่งขันบาสเกตบอลประกอบไปด้วยการรุกและการป้องกันทีมที่จะประสบผลสำเร็จในการแข่งขันได้จะต้องมีการรุกและการป้องกันที่ดี

วิลคส์ (Wilkes. 1982 : 121 – 307) ได้กล่าวว่าในการเล่นเป็นทีมรุกในกีฬาบาสเกตบอลจะต้องมีรูปแบบการรุกแบบต่างๆ ดังนี้

การรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 (The single - Post Offense) คือการรุกโดยมีผู้เล่นที่เล่นเป็นตัวกลางจะทำหน้าที่กำบังฝ่ายป้องกัน เพื่อป้อนลูกบอลให้ฝ่ายเดียวกันขึ้นยิงประตูและที่สำคัญก็คือจะต้องเข้าแย่งลูกบอลจากการยิงประตู

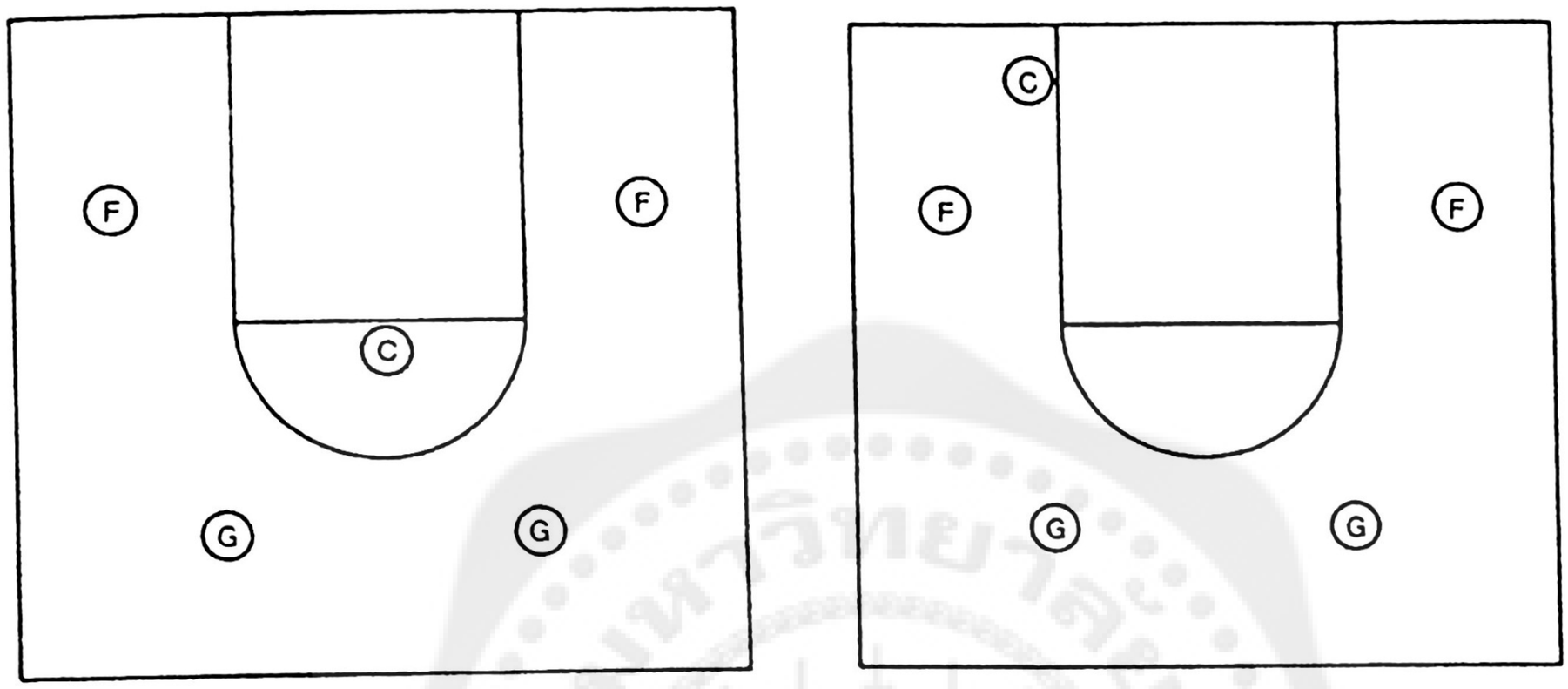

ภาพประกอบที่ 1 การรุกแบบ 2 – 1 - 2 หรือ 2 – 2 - 1

ตำแหน่งผู้เล่น

การ์ด G จะเล่นอยู่ในตำแหน่งระดับเดียวกับเส้นวงกลม ฟอร์เวิร์ด F ในหลายตำแหน่งตามเส้นข้างแต่ละส่วนมากมักจะอยู่เส้นข้างที่อยู่ใกล้กับกกรอบเส้นโยนโทษ เซนเตอร์ C จะอยู่ในตำแหน่งที่สูงกว่าฟอร์เวิร์ด คือ บริเวณเส้นโยนโทษ หรือในตำแหน่งที่ต่ำกว่า ฟอร์เวิร์ด

คุณสมบัติของผู้เล่น

การ์ด จะอยู่ในตำแหน่งหลังสุดในการรุกจึงมักจะเป็นผู้เล่นที่ตัวเล็กที่สุดในทีม ต้องเป็นผู้เล่นที่มีความคล่องแคล่วว่องไว และจำเป็นต้องเป็นผู้เล่นที่มีความสามารถในการส่งบอลได้ดีเยี่ยม เพราะเป็นหน้าที่ของการ์ดที่เป็นคนเริ่ม และสั่งการรูปแบบการเล่น คุณสมบัติทั่วไปของการ์ด คือ ความเร็ว ความสามารถในการยิงประตู การส่งบอล การผ่านบอล การครองบอล และการเป็นผู้นำซึ่งการเป็นผู้นำนี้สำคัญมากเพราะทีมที่มีความสามารถมากมักจะต้องการผู้นำที่ดีให้มาอยู่ในตำแหน่งการ์ด

ฟอร์เวิร์ด มักจะสูงกว่าและอาจจะช้ากว่าการ์ด แต่ฟอร์เวิร์ดต้องเป็นผู้ที่รีบาวด์ได้ดีและควรเป็นผู้ที่ยิงประตูด้านข้างและมุมได้ดีด้วย ฟอร์เวิร์ดต้องเป็นคนสำคัญในการนำลูกบอลเข้าไปในพื้นที่เพื่อยิงประตูอีกด้วย

เซนเตอร์ เป็นผู้เล่นที่สูงที่สุดในทีมและควรเป็นผู้ทำคะแนนได้ดีในจุดที่สำคัญ ผู้เล่นในตำแหน่งนี้ควรเป็นที่รีบาวด์ได้ดี และมีความสามารถในการกระโดดแย่งบอล

การรุกแบบ 1 – 2 -2 (The Double - Post Offense) คือ การรุกโดยมีผู้เล่นสูงสองคนยืนอยู่คนละข้างของเส้นหลัง เคลื่อนตัวเพื่อทำกำบังให้ผู้เล่นฝ่ายเดียวกันรับลูกบอลเพื่อยิงประตูและจึงเข้าแย่งลูกบอลหลังจาการยิงประตู

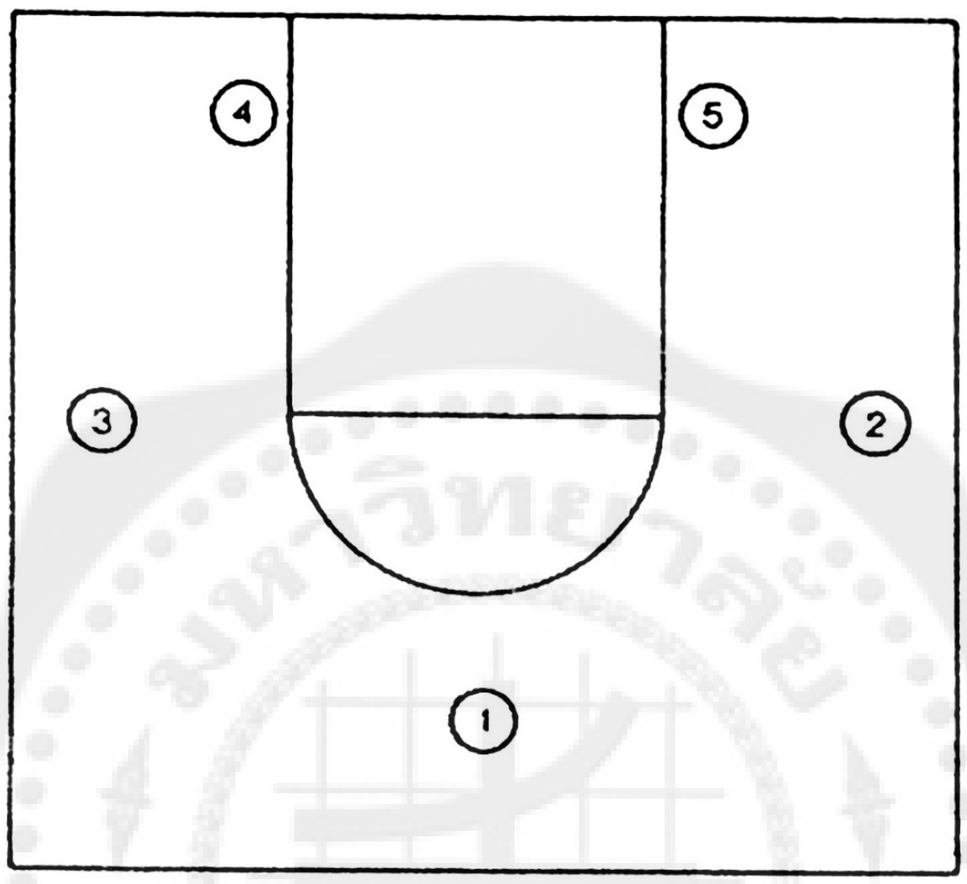

ภาพประกอบที่ 2 การรุกแบบ 1 - 2 - 2

ตำแหน่งของผู้เล่น

การ์ด 1 จะอยู่ในตำแหน่งเหนือบริเวณเส้นวงกลม

ฟอร์เวิร์ด 2 3 จะอยู่ในตำแหน่งเดียวกันกับเส้นโยนโทษของทั้ง 2 ข้าง ควรจะเป็นผู้ที่ทำคะแนนได้ดี รีบาวด์ดี และตัดบอลได้ดี

เซนเตอร์ 4 5 จะอยู่ในตำแหน่งต่ำที่สุด คือ ตรงบริเวณกรอบเส้นโยนโทษของทั้ง 2 ข้าง เพื่อสะดวกในการรีบาวด์และการทำคะแนน

การรุกแบบ 1 – 3 – 1 (The Tandem -Post 1 – 3 - 1 Offense) คือ เป็นการรุกที่พึ่งจะมานิยมในไม่กี่ปีมานี้ใช้ร่วมการรุก 2 ตำแหน่งทำให้ผู้ฝึกสอนสามารถใช้ผู้ที่สูงๆ 2 คน บุกเข้าไปทำคะแนนพร้อมกันได้ และยังสามารถช่วยกันรีบาวด์ได้ และยังสามารถส่งลูกให้ผู้เล่นตัวต่ำเพื่อทำคะแนน การรุกแบบนี้มีข้อได้เปรียบเฉพาะแบบของมัน โดยใช้กับการป้องกันแบบ 2 ต่อ 1 ทีมส่วนใหญ่ใช้การรุกแบบ 1 – 3 – 1 เมื่อเจอทีมป้องกันที่เหนียวแน่น

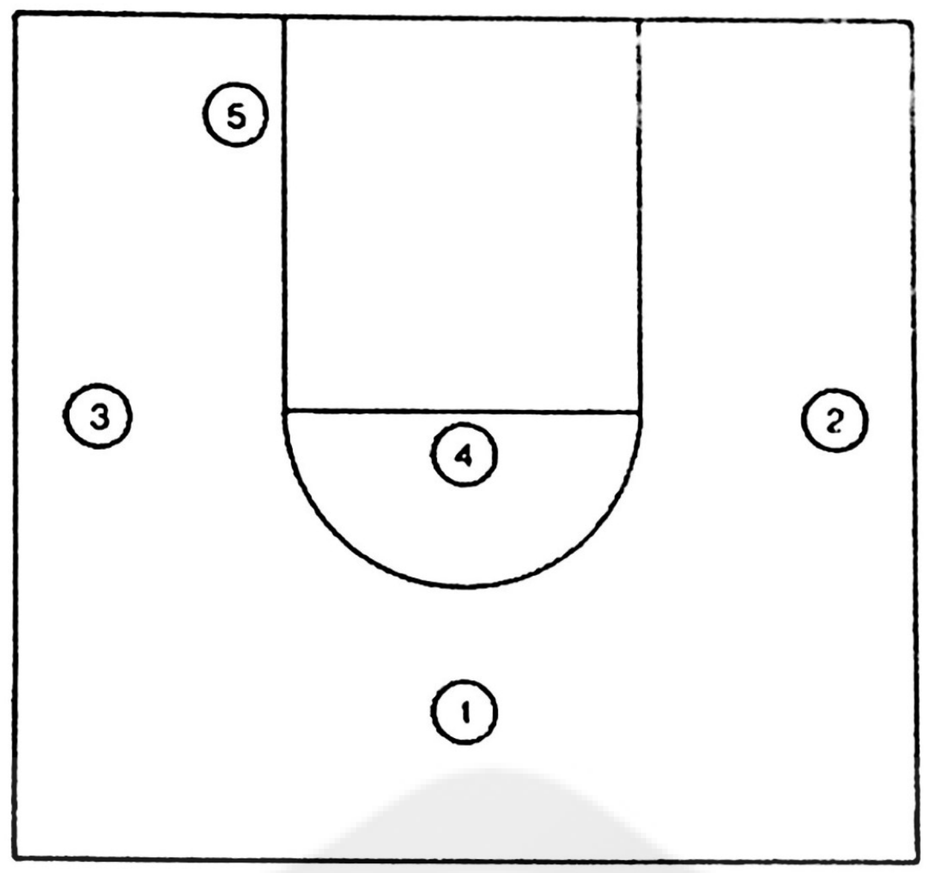

ภาพประกอบที่ 3 การรุกแบบ 1 – 3 - 1

ตำแหน่งผู้เล่น

การ์ด 1 เป็นตำแหน่งแรกในการใช้รูปแบบการเล่น

ฟอร์เวิร์ด 2 3 จะอยู่ในตำแหน่งด้านข้างแนวเดียวกับเส้นโยนโทษ

เซ็นเตอร์ อาจจะอยู่ในตำแหน่ง 4 5 ก็ได้

การรุกแบบ 1 - 4 (The 1 - 4 Offense) คือการรุกโดยผู้เล่นสูงสองคนยืนอยู่คนละข้างของเส้นโยนโทษแนวเดียวกับผู้เล่นฝ่ายเดียวกัน

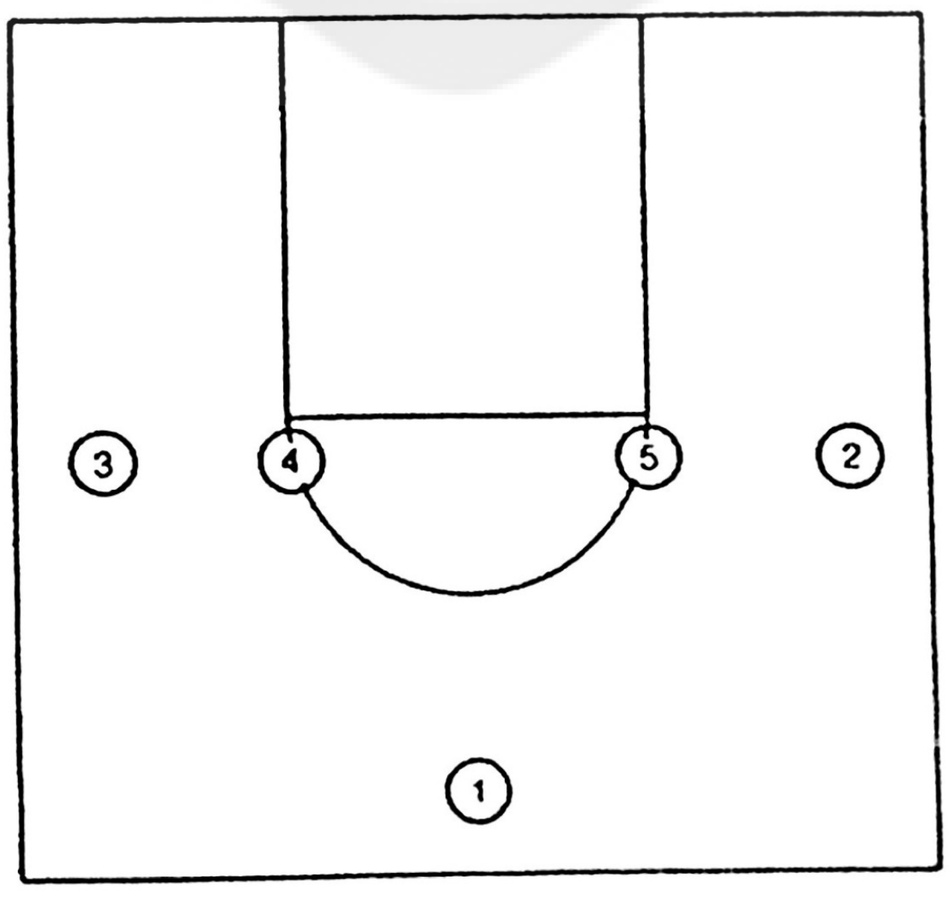

ภาพประกอบที่ 4 การรุกแบบ 1 - 4

การรุกแบบ 1 – 4 เหมือนกับการรุกแบบ 1 – 3 – 1 ตรงที่ใช้ผู้เล่นปีก 2 ตำแหน่ง ในความเป็นจริงแล้วทีมที่ใช้การรุกแบบ 1 – 3 – 1 เป็นพื้นฐานก็มักจะใช้การรุกแบบ 1 – 4 มาร่วมด้วย ความแตกต่างที่สำคัญในการรุกแบบ 1 – 4 คือ ผู้เล่นทั้ง 2 มักจะเป็นผู้เริ่มเล่นเกม เพราะการรุกแบบนี้ จะทำให้พื้นที่ใต้แป้นว่างและเพิ่มความกดดันในการป้องกัน

ตำแหน่งผู้เล่น
การ์ด 1 จะอยู่ในตำแหน่งต่ำสุด เหนือบริเวณเส้นวงกลม
ฟอร์เวิร์ด 2 3 จะอยู่ในตำแหน่งด้านข้างในแนวเดียวกับเส้นโยนโทษ
เซนเตอร์ 4 5 จะอยู่ในตำแหน่งด้านข้างของเส้นโยนโทษ แนวเดียวกับฟอร์เวิร์ด

การรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง (The Shuffle and Wheel Offense) ถูกสร้างโดย Bruce Drake ในขณะที่เขาเป็นโค้ชที่มหาวิทยาลัย Oklahoma เป็นการรุกต่อเนื่องที่สามารถกำจัดข้อเสียเปรียบของการส่งบอล การเล่นแบบนี้จะสลับที่กันไปเรื่อยๆ โดยไม่มีตำแหน่งที่แน่นอน ผู้เล่นทุกคนต้องเรียนรู้ทั้งจะเล่นในแต่ละตำแหน่ง การรุกแบบนี้เหมาะสำหรับทีมที่มีความสูงไล่เลี่ยกัน ที่ไม่มีเซนเตอร์และฟอร์เวิร์ดที่ตัวสูง ผู้เล่นทุกคนต้องมีความสามารถในการส่งบอลและผ่านบอลได้ดี

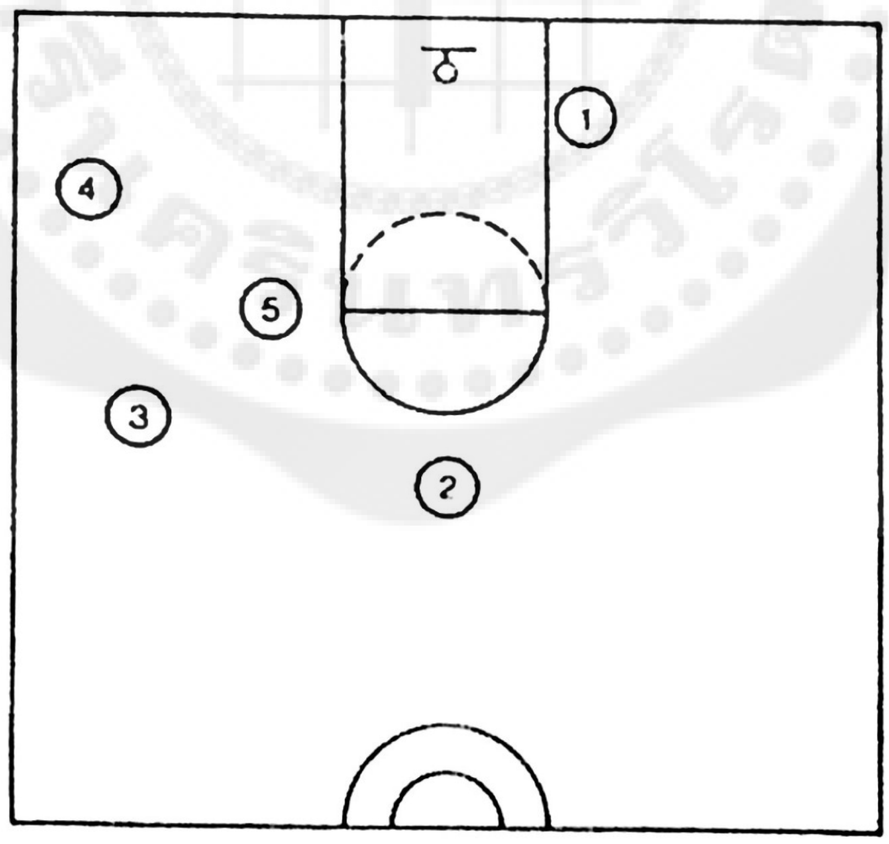

ภาพประกอบที่ 5 การรุกแบบหมุนสลับที่หรือสลับตำแหน่ง

ตำแหน่งผู้เล่น
1 เป็นตำแหน่งจ่ายลูกจะอยู่ตำแหน่งที่ใกล้กับแป้น
2 จะอยู่บนเส้นวงกลมเหนือเส้นโยนโทษ
3 จะอยู่ต่ำกว่าตำแหน่ง 2 เล็กน้อย

4 เล่นใกล้เส้นข้างและอยู่ห่างจากเส้นหลัง 2 หลา

5 จะอยู่ใกล้เส้นโยนโทษ

2 และ 3 เป็นการ์ดตามปกติ 1 และ 4 เป็นฟอร์เวิร์ด และ 5 เป็นเซนเตอร์ อย่างไรก็ตามเนื่องจากความต่อเนื่องในการเล่นทำให้ผู้เล่นทุกคนต้องเรียนรู้แต่ละตำแหน่งให้เข้าใจ

การรุกแบบรวดเร็ว หรือ “ลักไก่” (The Fast - Break Offense) คือ การรุก โดยการแย่งลูกบอลได้หรือการทำผิดพลาด ผิดระเบียบจากการเล่นแล้วฉวยโอกาสรุกอย่างรวดเร็วทันทีทันใดก่อนฝ่ายป้องกันจะลงมาป้องกันได้ทันเวลา

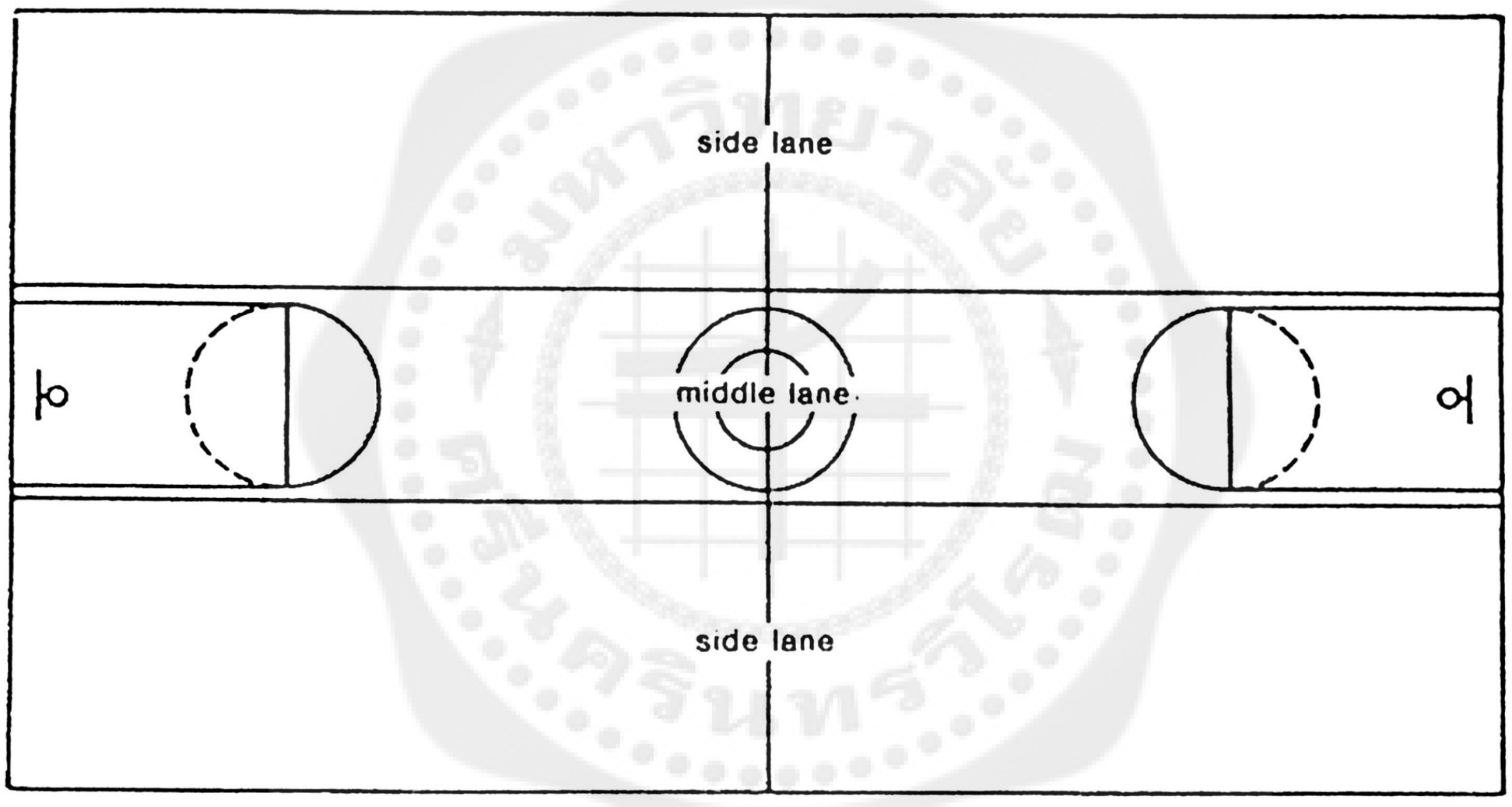

ภาพประกอบที่ 6 การรุกแบบรวดเร็วหรือลักไก่

แสดงรูปแบบพื้นฐานการรุกแบบรวดเร็ว หรือลักไก่ แบ่งพื้นที่สนามออกเป็น 3 ส่วน เทคนิคในการรุกแบบรวดเร็ว หลังการรีบาวด์ ประกอบกับ 3 สิ่งดังนี้

1. การส่งบอล
2. การวิ่งตามทิศทาง
3. การทำคะแนน

การรุกแบบรวดเร็วจะได้ผลนั้นขึ้นอยู่กับความเร็วในการส่งบอล การทำประตูที่มีประสิทธิภาพ

สิ่งที่สำคัญในการส่งบอลอย่างรวดเร็ว มีอยู่ 2 สิ่ง ดังนี้

1. คนที่รีบาวด์ต้องมองหาผู้รับในทันที

2. ผู้รับต้องอยู่ในตำแหน่งที่เหมาะสม ซึ่งหมายถึง การ์ดอย่างน้อย 1 คน ต้องอยู่ใกล้เส้นข้างหรือส่วนบนของสนาม

สาเหตุที่แบ่งพื้นที่สนามออกเป็น 3 ส่วนเท่าๆ กัน เพราะในการรุกแบบรวดเร็ว จะต้องวิ่งไปตามพื้นที่ของสนามที่แบ่งไว้เป็น 3 ส่วน ตามที่กล่าวมาข้างต้น บอลอยู่เลนส์กลาง ที่ซึ่งสามารถหาโอกาสในการส่งบอลไปทางซ้ายหรือขวาก็ได้ เพราะถ้าบอลไปอยู่ในเลนส์ข้าง ไม่ว่าจะซ้ายหรือขวา โอกาสในการส่งบอลจะน้อยลง เมื่อบอลมาอยู่เลนส์กลางให้มองว่าผู้เล่นทางด้านซ้ายหรือด้านขวา ที่มีโอกาสทำประตูมากกว่ากัน แล้วจึงส่งบอลออกไปให้เพื่อนร่วมทีมทำประตู

นอกจากจะมีการรุกที่ดีแล้วทีมที่จะประสบผลสำเร็จได้นั้นก็จำเป็นที่ต้องมีการป้องกันที่ดีด้วยทีมจึงจะประสบผลสำเร็จ

รูปแบบการป้องกัน

สตาร์ลินและแฮนเล่อ (Satalin and Handler. 1985 : 113 – 123) ได้กล่าวถึงรูปแบบการป้องกันไว้ดังนี้

การป้องกันแบบคนต่อคน (Man – for - Man Defense)

การป้องกันแบบคนต่อคนแตกต่างจากการป้องกันแบบโซน เพราะผู้เล่นจะเจาะจงไปที่การป้องกันคู่ต่อสู้ โดยตรงมากกว่าการป้องกันตามพื้นที่สนามหรือที่เรียกว่าโซน การป้องกันแบบคนต่อคนต้องการความแข็งแกร่งและความท้าทายจริงๆ ของผู้เล่น

ข้อได้เปรียบของการป้องกันแบบคนต่อคน

1. การระบุความรับผิดชอบในการป้องกันช่วยให้ประกบผู้เล่นฝ่ายตรงข้ามแต่ละคนได้

2. การป้องกันแบบนี้ทำให้แต่ละคนเกิดความท้าทายในการรับผิดชอบ คนที่เราป้องกัน

3. การป้องกันแบบคนต่อคนสามารถจับคู่ตามขนาด ความสูง ความเร็วและความสามารถ

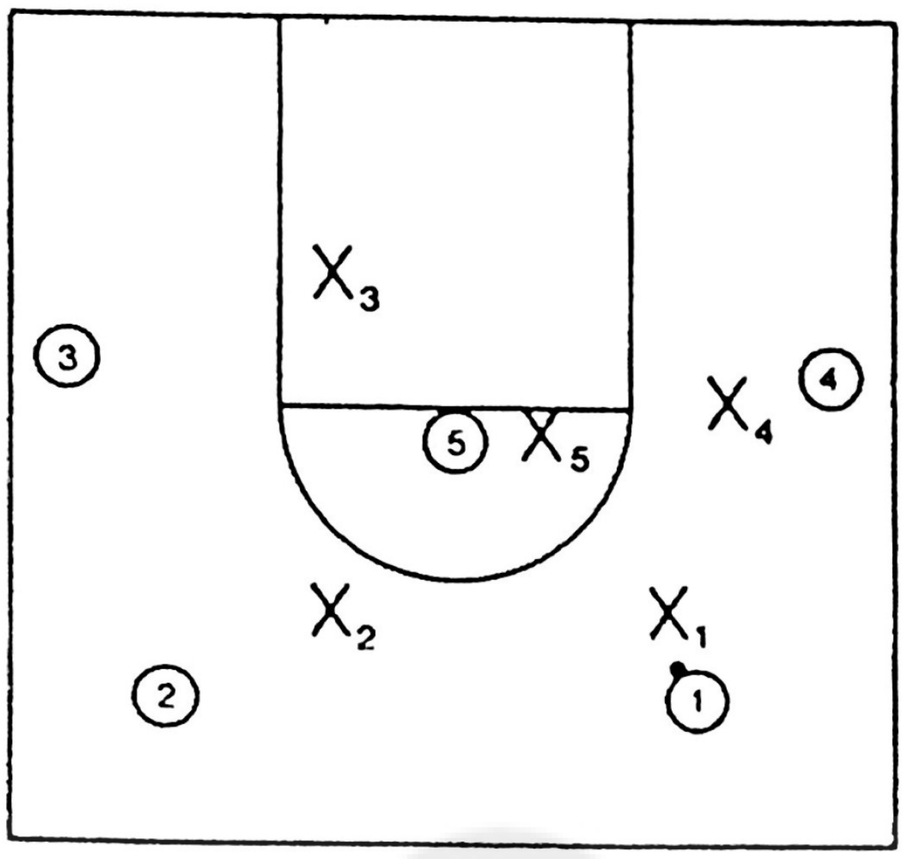

ภาพประกอบที่ 7 การป้องกันแบบคนต่อคน

ขณะลูกบอลอยู่กับที่ 1 X_1 X_4 X_5 จะต้องป้องกันหมายเลข 1 4 5 ให้หนาแน่นและ X_2 X_3 คอยช่วยเหลือป้องกันอยู่ห่างๆ โดยจะต้องมองเห็นหมายเลข 2 3 ตลอดเวลาไม่ให้เข้ามาในพื้นที่อันตราย

การป้องกันแบบโซน (Zone Defense) คือ ผู้เล่นฝ่ายป้องกันถูกมอบหมายให้รักษาในเขตที่กำหนดให้ เมื่อคู่ต่อสู้เข้ามาในเขตเฉพาะตน ผู้เล่นถูกมอบหมายต้องพยายามต่อต้านจนกระทั่งให้ฝ่ายรุกพ้นเขตของตนไป

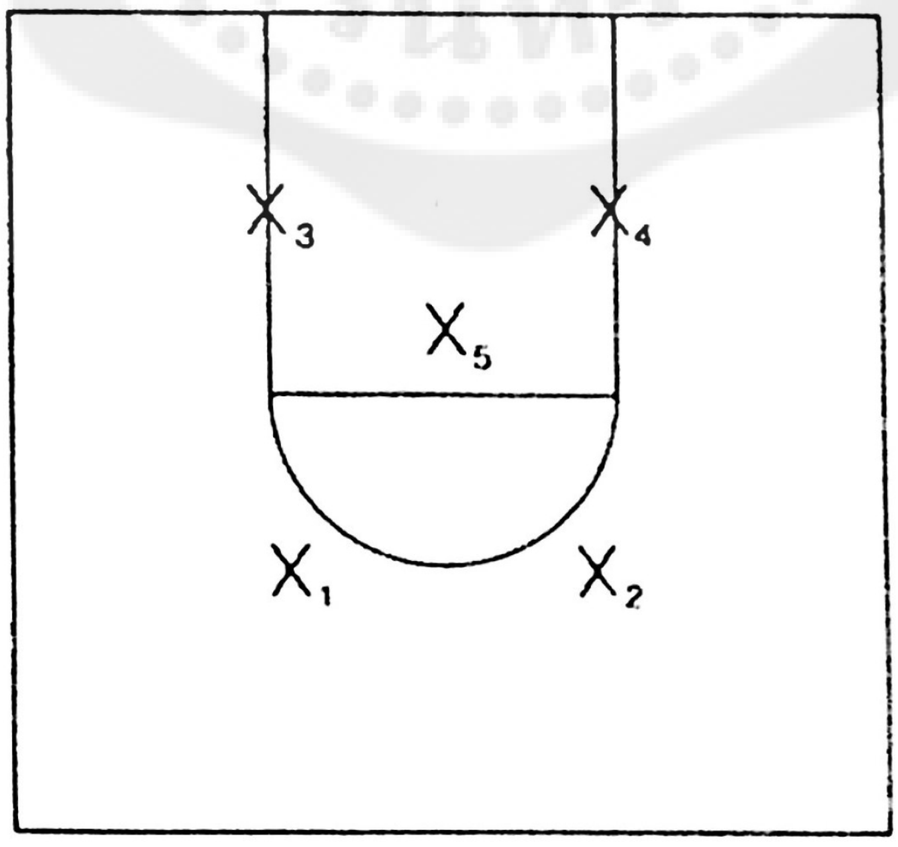

ภาพประกอบที่ 8 การป้องกันแบบโซน 2 – 1 – 2

โซน 2 – 1 – 2 X_1 X_2 เป็นการ์ด X_3 X_4 เป็นฟอร์เวิร์ด และ X_5 เป็นเซนเตอร์

ตำแหน่งผู้เล่น

การ์ด X_1 X_2 จะอยู่ในตำแหน่งเท่ากันคือ เหนือเส้นวงกลมขึ้นมา

ฟอร์เวิร์ด X_3 X_4 จะอยู่ในตำแหน่งเท่ากันคือ ต่ำกว่าเส้นโยนโทษลงไป

เซนเตอร์ X_5 จะอยู่ในตำแหน่งใกล้กับเส้นโยนโทษ

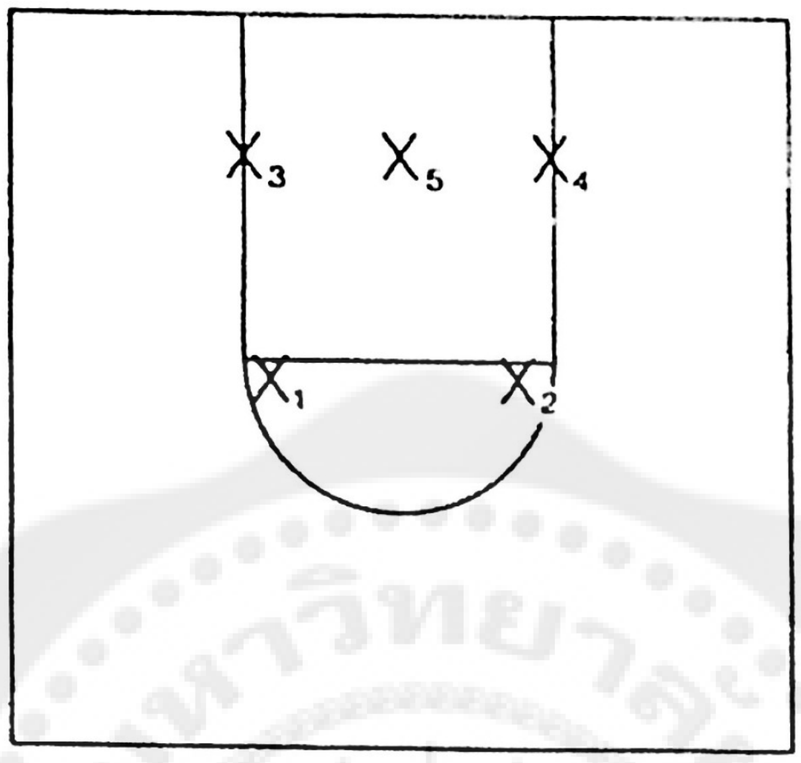

ภาพประกอบที่ 9 การป้องกันแบบโซน 2 – 3

โซน 2 – 3 X_1 X_2 เป็นการ์ด X_3 X_4 เป็นฟอร์เวิร์ด และ X_5 เป็นเซนเตอร์

ตำแหน่งของผู้เล่น

จะคล้ายกับการป้องกันแบบโซน 2 – 1 – 2 แตกต่างกันที่ X_5 ย้ายไปอยู่ใต้แป้นแนวเดียวกับ X_3 X_4

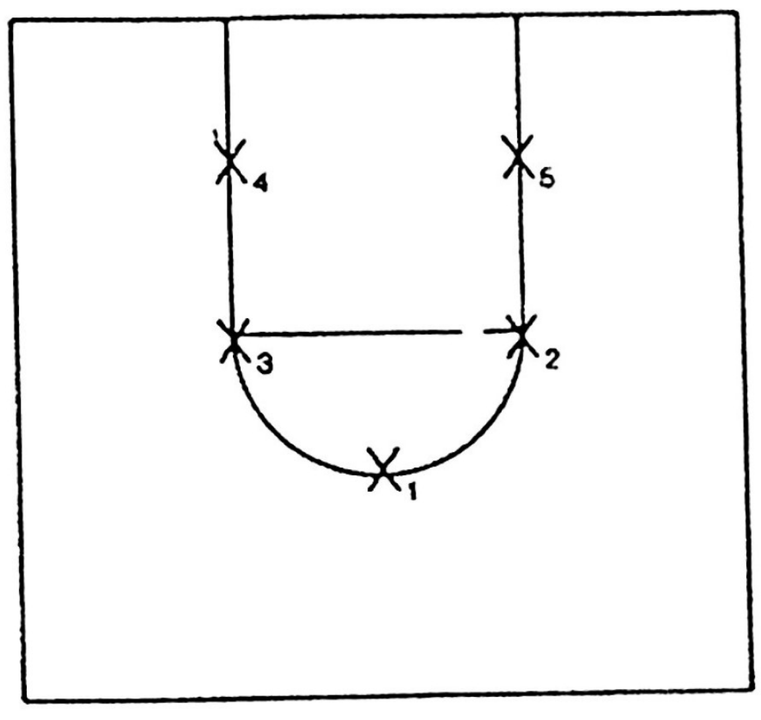

ภาพประกอบที่ 10 การป้องกันแบบโซน 1 – 2 - 2

โซน 1 – 2 – 2 X_1 เป็นการ์ด X_2 X_3 เป็นฟอร์เวิร์ด และ X_4 X_5 เป็นเซนเตอร์

ตำแหน่งของผู้เล่น
การ์ด X_1 จะอยู่ด้านบนสุดเหนือเส้นวงกลม
ฟอร์เวิร์ด X_2 X_3 จะอยู่ในแนวเดียวกันกับเส้นโยนโทษ
เซนเตอร์ X_4 X_5 จะอยู่ในแนวเดียวกันกับบริเวณด้านข้างของกรอบเขตโทษ

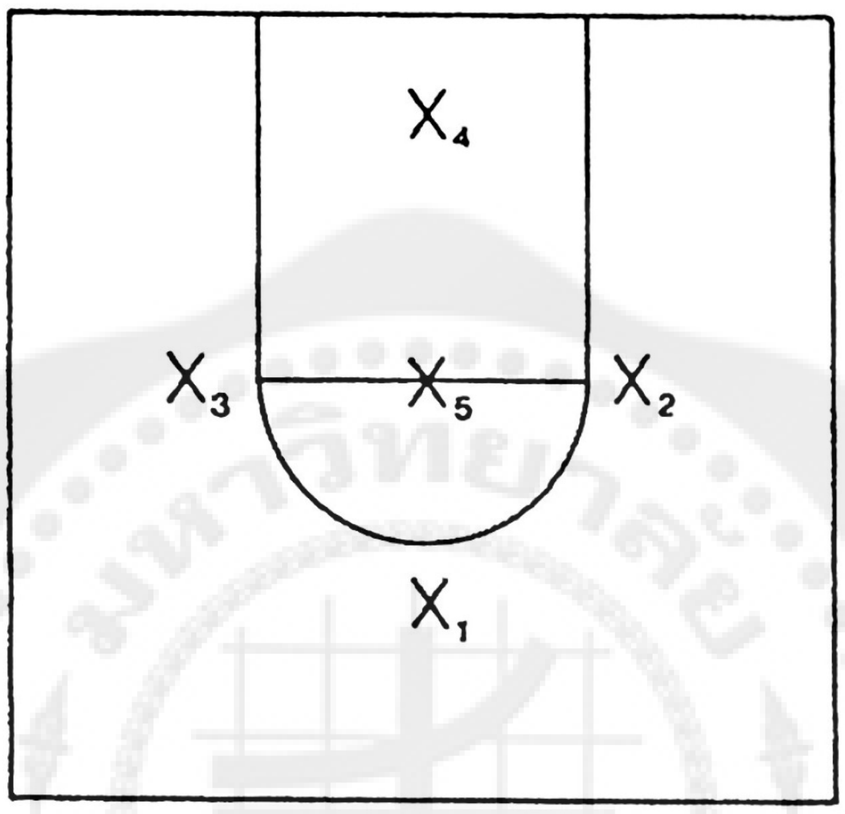

ภาพประกอบที่ 11 การป้องกันแบบโซน 1 – 3 - 1

การตั้งรับแบบนี้จะทำให้ด้านในแน่นและป้องกันทีมที่ใช้การรุกด้านในโดยใช้คนลงพื้นที่ในการรุก

ตำแหน่งของผู้เล่น
การ์ด X_1 จะอยู่ด้านบนสุดเหนือเส้นวงกลม
ฟอร์เวิร์ด X_2 X_3 จะอยู่ในตำแหน่งแนวเดียวกันกับเส้นโยนโทษ
เซนเตอร์ X_5 จะอยู่ในแนวเดียวกันกับเส้นโยนโทษ
เซนเตอร์ X_4 จะอยู่ในตำแหน่งใต้แป้น

การป้องกันแบบบีบบังคับ (Pressing Defenses) คือ การป้องกันคู่ต่อสู้ตั้งแต่เริ่มส่งลูกบอลเข้าสู่สนามอาจจะเต็มสนามหรือครึ่งสนาม เพื่อบังคับให้ต่อสู้ลูกเสีย ไม่ให้คู่ต่อสุถ่วงเวลา มักจะใช้กับทีมที่มีคะแนนตามหลักคู่ต่อสู้อยู่และกำลังจะหมดเวลาการแข่งขัน

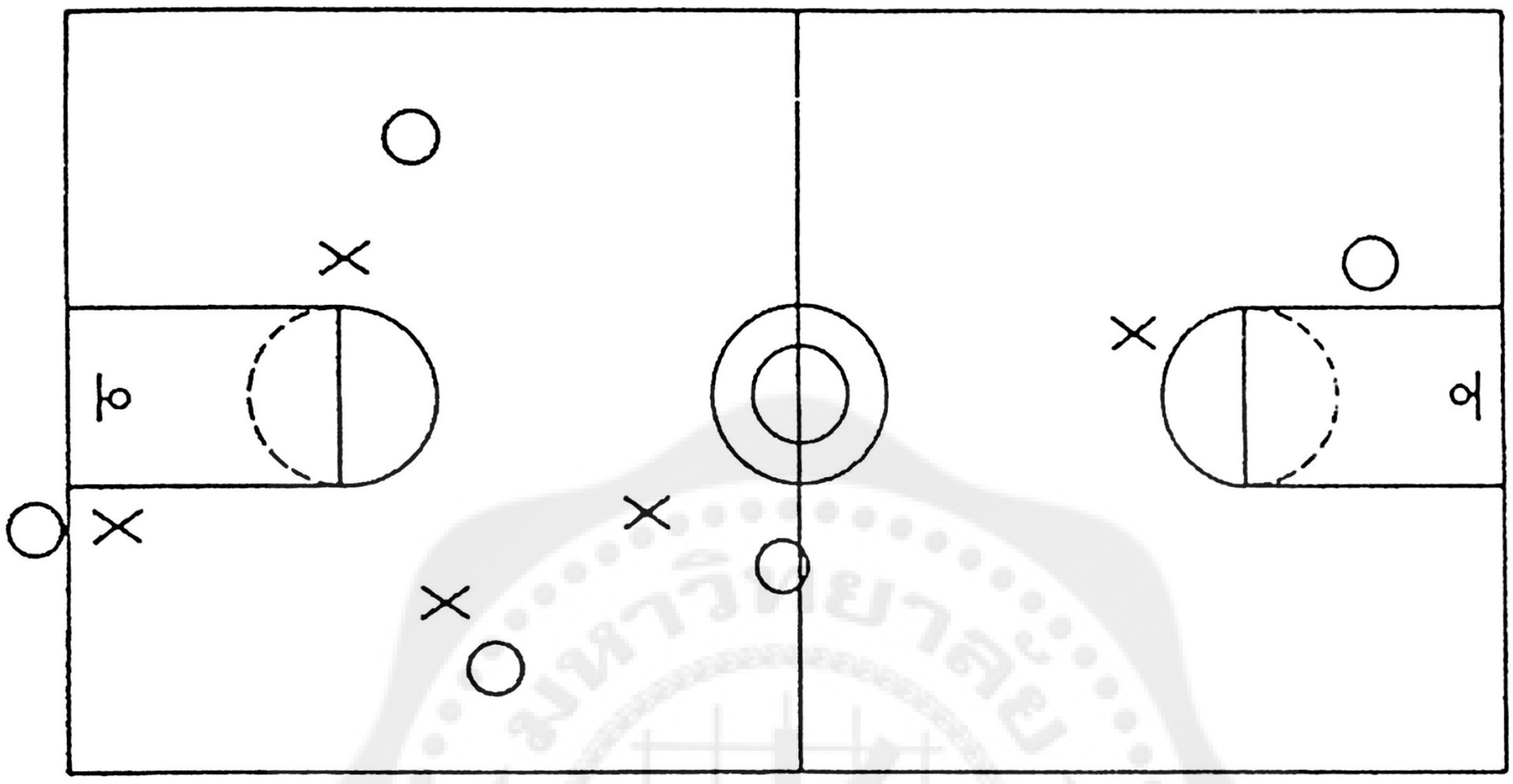

ภาพประกอบที่ 12 การป้องกันแบบบีบบังคับ แบบคนต่อคนเต็มสนาม

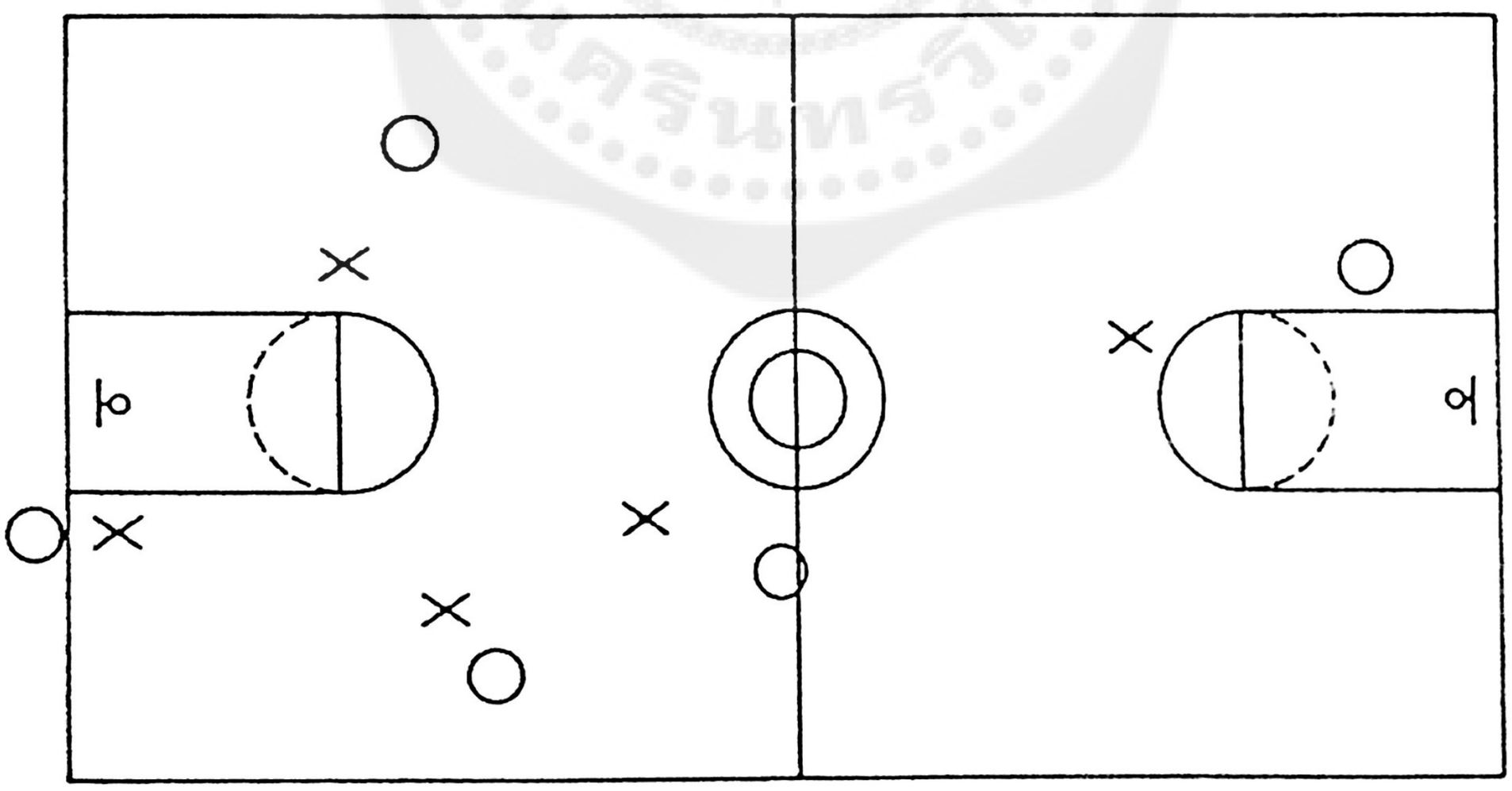

ภาพประกอบที่ 13 การป้องกันแบบบีบบังคับแบบคนต่อคนครึ่งสนาม

ในการป้องกันแบบนี้ จะเป็นการกดดันคู่ต่อสู้ตั้งแต่ครึ่งสนาม โดยที่คู่ต่อสู้จะโดนประกอบตัวต่อตัวเมื่อนำลูกผ่านครึ่งสนามมาแล้ว

ตำแหน่งของผู้เล่น

การ์ด X_1 X_2 จะอยู่ในตำแหน่งบริเวณเส้นครึ่งสนาม

ฟอร์เวิร์ด X_3 X_4 จะอยู่ในตำแหน่งบริเวณต่ำกว่า X_1 X_2

เซนเตอร์ X_5 จะอยู่ในตำแหน่งต่ำกว่าเส้นโยนโทษ

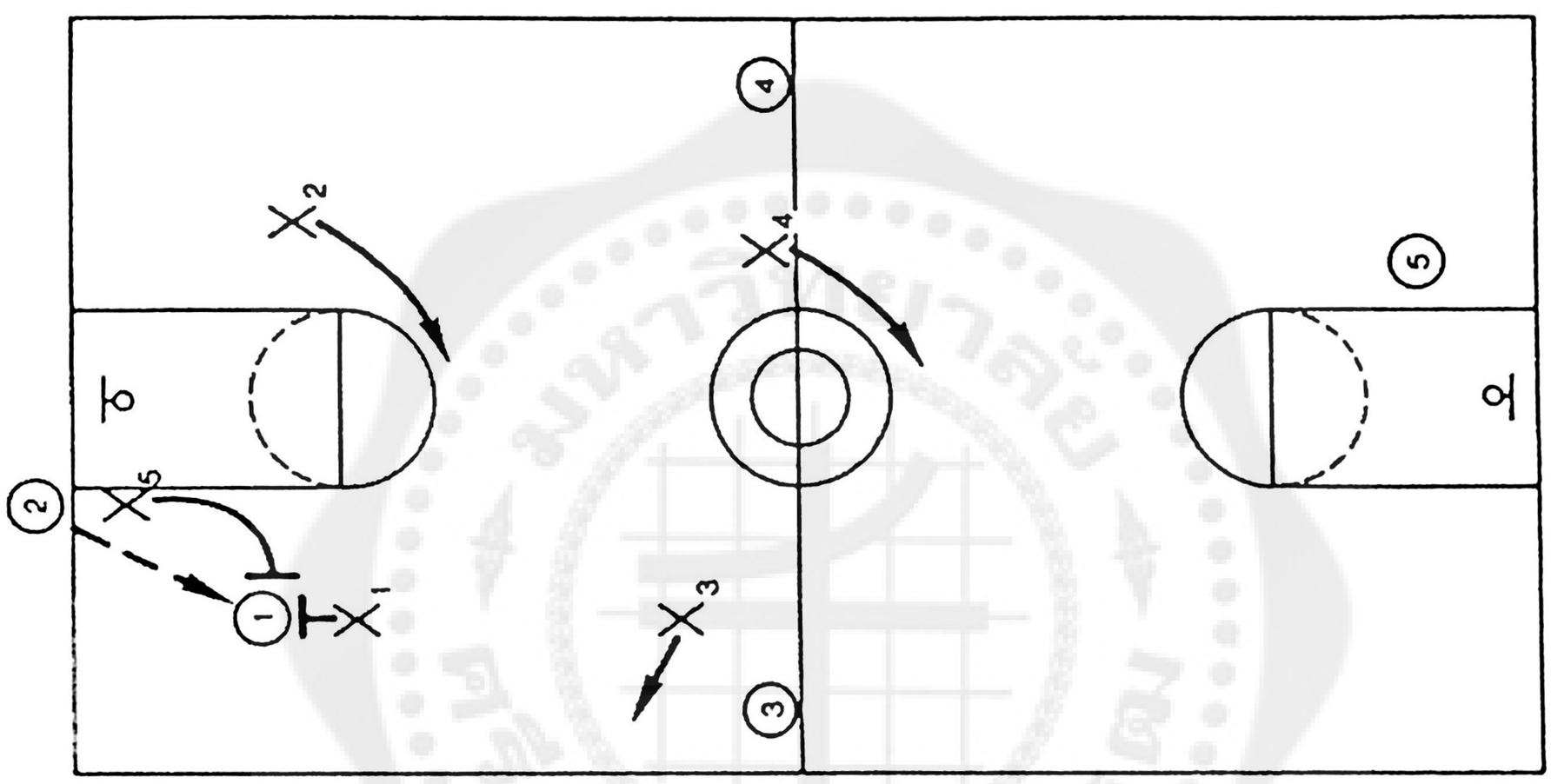

ภาพประกอบที่ 14 การป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 - 2 ครึ่งสนาม

จะเป็นการป้องกันแบบกดดันคู่ต่อสู้ตั้งแต่แดนหน้า เพื่อป้องกันและบีบบังคับไม่ให้ส่งบอลและทำคะแนนได้ถนัด

ตำแหน่งของผู้เล่น

การ์ด X_3 X_4 จะอยู่ในตำแหน่งเหนือเส้นครึ่งสนามเล็กน้อย เพราะต้องใช้ความเร็วในการต่อบอลและการป้องกัน

ฟอร์เวิร์ด X_1 X_2 จะอยู่ในตำแหน่งเหนือเส้นโยนโทษเล็กน้อย

เซนเตอร์ X_5 จะอยู่ในตำแหน่งใกล้กับเส้นหลังเพื่อป้องกันการส่งบอลเข้าเล่น

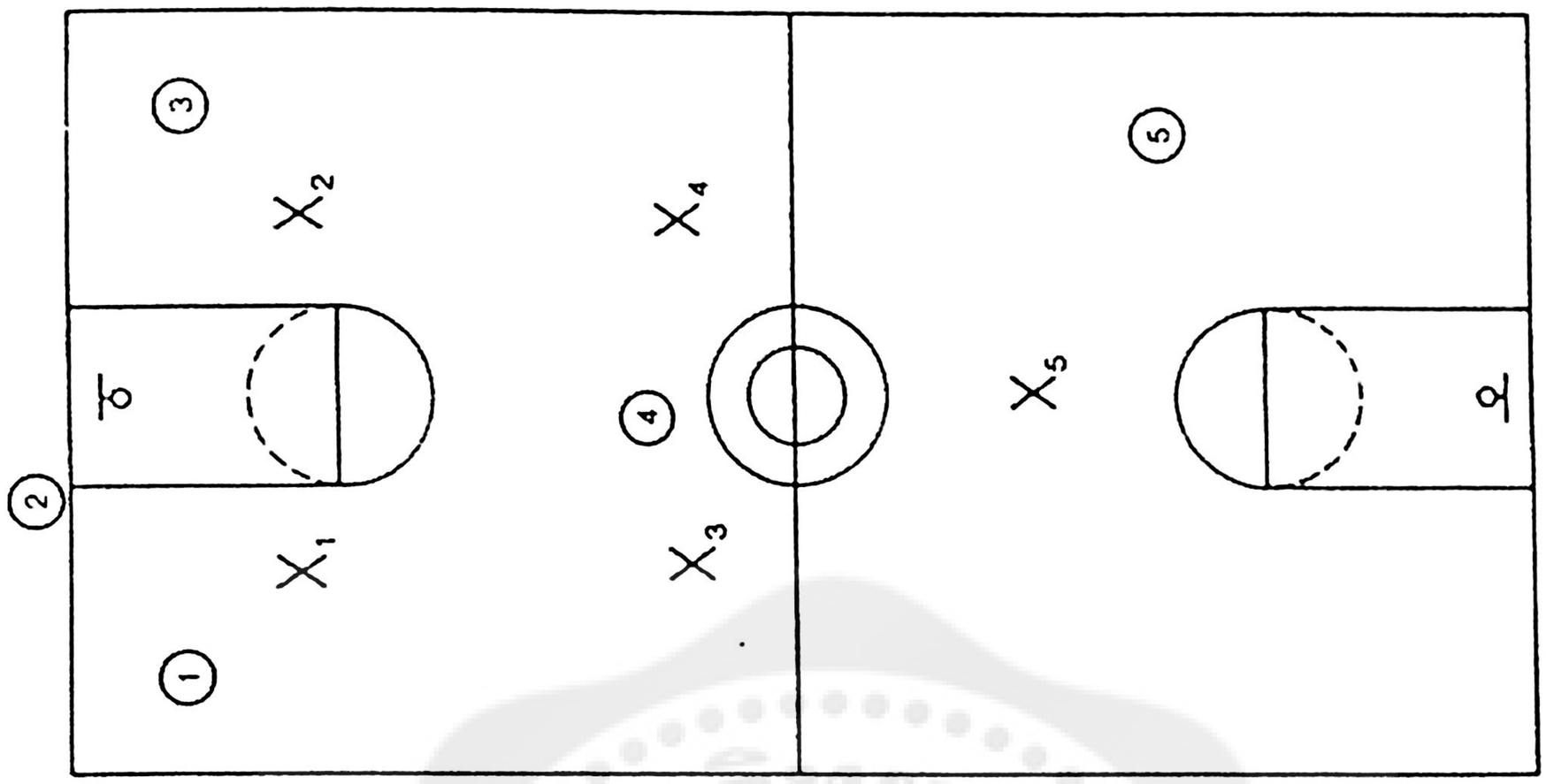

ภาพประกอบที่ 15 การป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2 – 2 - 1 เต็มสนาม

การป้องกันแบบกดดันคู่ต่อสู้และบีบบังคับไม่ให้ฝ่ายรุกส่งบอล และยิงประตูได้ถนัด โดยจะกดดันเต็มสนาม

ตำแหน่งของผู้เล่น

การ์ด X_1 X_2 จะอยู่ในตำแหน่งเหนือเส้นโยนโทษ

ฟอร์เวิร์ด X_3 X_4 จะอยู่ในตำแหน่งเหนือครึ่งสนามเล็กน้อย

เซนเตอร์ X_5 จะอยู่ในตำแหน่งต่ำสุดในแดนของตัวเอง เพื่อป้องกันทีมรุก

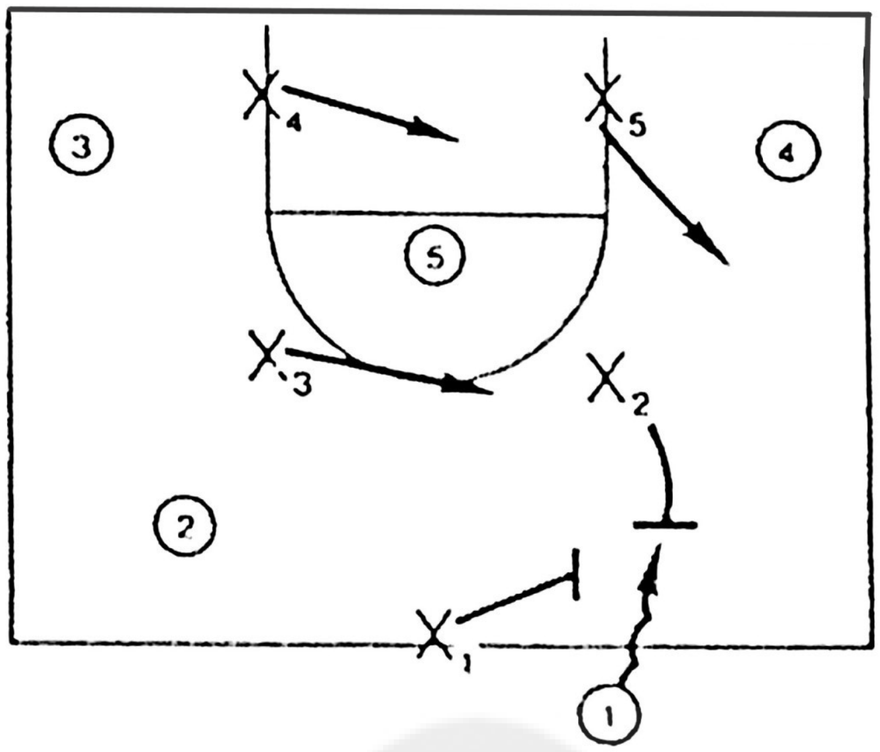

ภาพประกอบที่ 16 การป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม

จากรูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม หมายเลข 1 เลี้ยงลูกบอลผ่านเส้นกึ่งกลางสนาม X_1 X_2 เข้าประชิด เพื่อปิดกั้นให้ฝ่ายรุกส่งลูกบอลด้วยความยากลำบาก X_5 เข้าป้องกันหมายเลข 4 X_4 เข้าป้องกันหมายเลข 5 X_3 เข้าป้องกันหมายเลข 2 ผู้เล่นฝ่ายรุกที่อยู่ด้านไกลจากลูกบอล จึงไม่จำเป็นต้องป้องกันให้หนาแน่นเหมือนกับผู้เล่นที่อยู่ใกล้ลูกบอล

การป้องกันแบบผสม (Combination Defense) คือ การผสมผสานการป้องกันแบบคนต่อคน และการป้องกันแบบโซนเข้าด้วยกัน สามารถใช้กับทีมที่มีผู้เล่นฝ่ายรุกเด่นอยู่เพียง 1 หรือ 2 คน เพื่อไม่ให้ผู้เล่นที่เด่นของฝ่ายรุกเล่นลูกบอลได้สะดวก

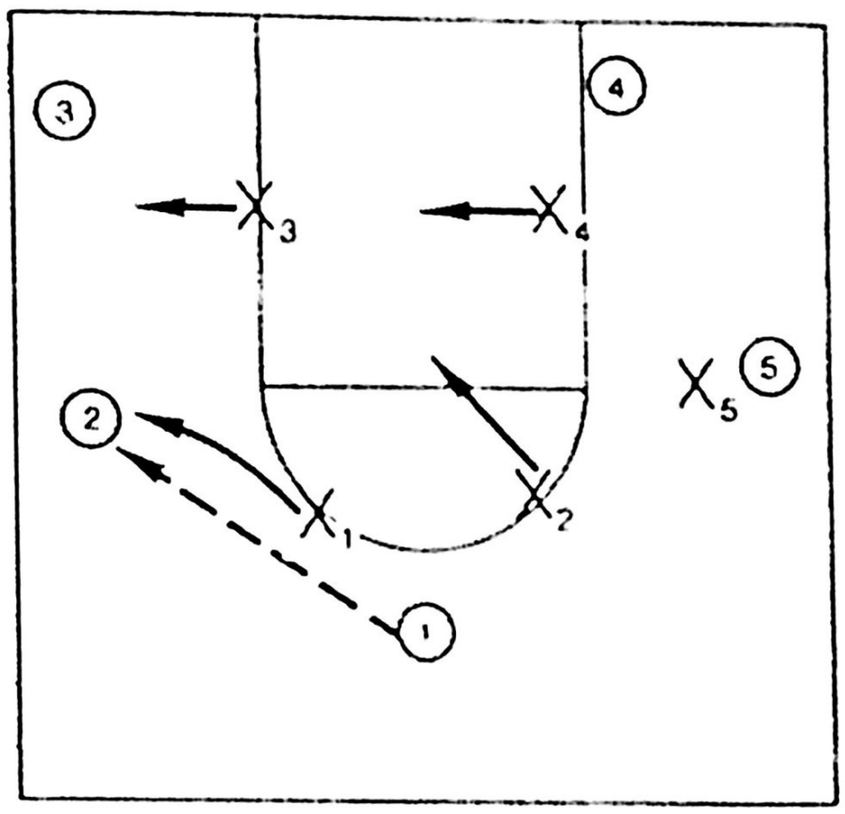

ภาพประกอบที่ 17 การป้องกันแบบผสมกล่องสี่เหลี่ยม X_5

การป้องกันแบบผสมกล่องสี่เหลี่ยม ป้องกันหมายเลข 5 แบบคนต่อคน และการป้องกัน X_1 X_2 X_3 X_4 ป้องกันแบบโซน เป็นแบบกล่อง 4 เหลี่ยม

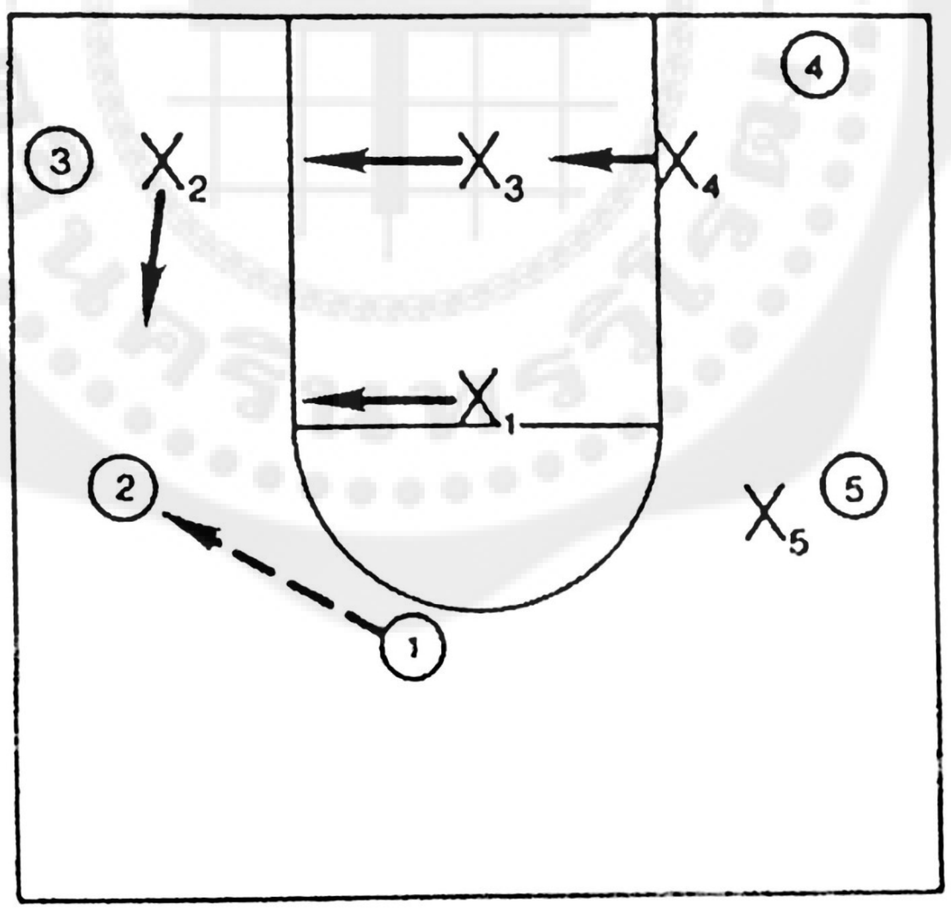

ภาพประกอบที่ 18 การป้องกันแบบผสม 1-3 X_5

การป้องกันแบบผสม 1-3 ป้องกันหมายเลข 5 แบบคนต่อคน และ X_1 X_2 X_3 X_4 ป้องกันแบบโซน 1 - 3

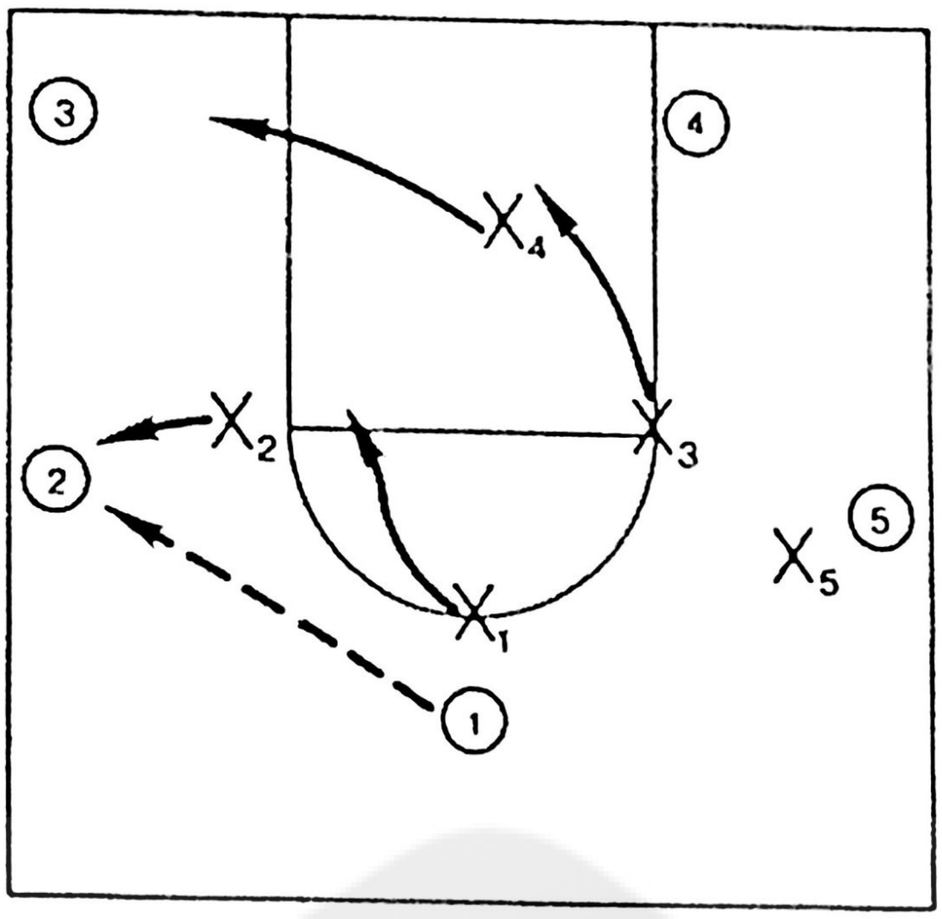

ภาพประกอบที่ 19 การป้องกันแบบผสม 1 – 2 - 1 X_5

ป้องกันหมายเลข 5 แบบคนต่อคน และ X1 X2 X3 X4 ป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 1

งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในต่างประเทศ

สมิทธ (Smith. 1963 : 3764 – A) ได้ศึกษาการทำนายความสามารถทางกีฬาบาสเกตบอล โดยวิเคราะห์ถึงโครงสร้างของร่างกาย และความแข็งแรง เพื่อให้ได้รับความสำเร็จของทัก ษะกีฬาบาสเกตบอล คือการแย่งลูกบาสเกตบอล การยิงประตู และความสามารถโดยส่วนรวม การศึกษาครั้งนี้จะมีการวัดโครงสร้างของร่างกาย 27 รายการ วัดความแข็งแรงและมีเกณฑ์ 4 ข้อ ใช้วัดนิสิตจำนวน 40 คน ของมหาวิทยาลัย คัมเบอร์แลนด์ เลบานอน รัฐเทนเนสซี ระหว่างปี 1959 – 1960 ผลปรากฏว่าความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างของร่างกายและความแข็งแรงมีความสัมพันธ์กันอย่างมีนัยสำคัญ (r = .316) ที่ระดับมีนัยสำคัญ .05

ฮอปกินส์ (Hopkins. 1977 : 155) ได้ทำการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์องค์ประกอบแบบทดสอบทักษะกีฬาบาสเกตบอล (A Factor Analysis of Basketball Skill Tests) โดยการตรวจสอบแบบทดสอบทักษะบาสเกตบอลทั้งหลายที่นิยมใช้แบบทดสอบความสามารถและทำหารพิสูจน์ความมีน้ำหนักของรายการทดสอบทักษะบาสเกตบอลที่ดีที่สุดในขอบเขตของทักษะบาสเกตบอล ผู้วิจัยตั้งสมมติฐานขอบเขตของทักษะบาสเกตบอลไว้ 5 ประการ คือ การยิงประตู การส่งลูกบาสเกตบอล กระโดด การเคลื่อนที่ปราศจากลูกบาสเกตบอล ตัวแปรในการทดสอบ

ครั้งนี้ ผู้วิจัยได้คัดเลือกข้อทดสอบทักษะบาสเกตบอลภายในขอบเขตของสมมติฐานข้างต้น รวม 21 ตัวแปร (ข้อทดสอบทักษะบาสเกตบอล) ทั้งนี้ได้รวมถึงข้อทดสอบทักษะบาสเกตบอล จำนวน 9 รายการ ของสมาคมสุขศึกษา พลศึกษา และสันทนาการแห่งสหรัฐอเมริกา (AAHPER) ไว้ด้วยผู้วิจัยนำข้อทดสอบทั้งหมดนี้ไปทดสอบนักเรียนชายระดับ 7 ถึง 12 ที่กำลังอยู่ค่ายฤดูร้อน ในปี 1975 ที่มหาวิทยาลัยมิเนโซตา จำนวน 70 คน ผู้วิจัยทำการตรวจสอบสมมติฐาน โดยการใช้รูปแบบการวิเคราะห์ 4 แบบ ดังนี้ การวิเคราะห์องค์ประกอบแอลฟ่า (Alpha Factor Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบโคโนนิคอน (Canonical Factor Analysis) การวิเคราะห์องค์ประกอบแบบอิมเมจ (Image Analysis) และการวิเคราะห์แบบองค์ประกอบหลัก (Princilpal Componente Analysis) ซึ่งผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลในการทดสอบทักษะบาสเกตบอลปรากฏว่า สมมติฐานในขอบเขตทักษะของการกระโดด ผลการวิจัยพบว่า การกระโดดเอื้อมแตะเป็นการวัดผลที่ดีที่สุด สมมติฐานในของเขตการเคลื่อนที่โดยปราศจากลูกบาสเกตบอลและการเคลื่อนที่ไปพร้อมกับลูกบาสเกตบอล พบว่า การวิ่งซิกแซกและการเลี้ยงลูกบาสเกตบอลซิกแซกเป็นการวัดที่ดีที่สุด สมมติฐานในขอบเขตการยิงประตูพบว่าการยิงประดูด้านข้าง การยิงประตูด้านหน้า และการยิงลูกโทษ เป็นการวัดผลที่ดีที่สุดแต่การยิงประตูด้านข้างมีระยะไกล 20 ฟุต อาจยาวเกินไปสำหรับนักเรียนในระดับชั้น 7 – 8 การยิงประตูด้านหนึ่งเหมาะสมที่สุด ผู้วิจัยสรุปผลการศึกษาครั้งนี้ว่ารายงานการทดสอบทักษะบาสเกตบอลที่สามารถทดสอบได้รวดเร็วและวัดผลได้ตรงตามวัตถุประสงค์ ได้แก่รายการทดสอบการกระโดด การเอื้อมแตะ การส่งลูกบาสเกตบอลเร็ว การเลี้ยงลูกบาสเกตบอล และการยิงประตูด้านหน้าจึงเป็นข้อทดสอบที่ดีที่สุด

แบร์โรว์ (Barrow. 1979 : 232 - 233) ศึกษาแบบทดสอบทักษะกีฬาบาสเกตบอล มีวัตถุประสงค์เพื่อทำนายและประเมินผลทักษะในการเล่นกีฬาบาสเกตบอล ซึ่งประกอบด้วยทักษะต่างๆ คือ การเลี้ยงลูกบาสเกตบอล การยิงประตู และการกระโดดรับลูกบอล ความคล่องตัวในการเล่นบาสเกตบอล ลักษณะของแบบทดสอบต้องติดต่อกันแบ่งออกเป็น 3 ขั้นตอน การเลี้ยงลูกบาสเกตบอล การยิงประตูและการกระโดดรับลูกบอล การส่งและการรับ โดยใช้นักศึกษาหญิง 26 คน ที่กำลังเรียนวิชาบาสเกตบอลเป็นผู้รับการทดสอบ ผลการวิจัยพบว่า ผลรวมของคะแนนการทดสอบทั้งหมดกับเกณฑ์ที่ผู้เชี่ยวชาญให้คะแนนจะมีความสูงมากกว่าแบ่งแบบทดสอบออกเป็นส่วนๆ ความสอดคล้องของการให้คะแนนของผู้เชี่ยวชาญมีค่า .87 ความเที่ยงตรงเท่ากับ .74 ความเชื่อมั่นเท่ากับ .82

เฮอร์นันเดส (Hernandez. 1987 : 03 C) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขันในกีฬาประเภททีม ซึ่งประยุกต์ใช้กับกีฬาบาสเกตบอล จุดมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้เพื่อวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขันเพื่อที่จะวางตำแหน่งการเล่นได้เหมาะสมซึ่งพิจารณาจาก

1. ความคล่องตัวในขณะเล่น
2. ความไม่คล่องตัวของผู้เล่น
3. เทคนิคเฉพาะตัวของผู้เล่น

4. การใช้พื้นที่ในการเล่น

5. แบบแผนของการเคลื่อนไหว

การที่จะวางตำแหน่งการเล่น จะต้องศึกษารูปแบบของการวางตำแหน่งการเล่น จะต้องศึกษารูปแบบของการวางตำแหน่งของฝ่ายตรงข้ามและรูปแบบ การวางตำแหน่งของทีมตนเองเป็นสำคัญ สิ่งที่โค้ชและผู้เล่นต้องปฏิบัติเป็นสิ่งแรก คือ การศึกษารูปแบบการเล่น ข้อจำกัดของการเล่นที่ควรจะต้องคำนึงถึงคือกติกาการแข่งขัน และความจำกัดทางรูปร่างที่ใช้ในการเล่นบาสเกตบอล เช่น รูปแบบของเทคนิคการเล่น ระบบโต้ตอบในการวางตำแหน่งของผู้เล่น ความคล่องตัว และความไม่คล่องตัวของผู้เล่น และการใช้พื้นที่ในสนามแข่งขัน สิ่งเหล่านี้ ส่งผลกระทบต่อการเล่นบาสเกตบอล ผลจากการวิเคราะห์ท่าทางของผู้เล่นในขณะแข่งขัน ผลการวิจัยพบว่า การศึกษารูปแบบของการเล่นและการฝึกซ้อมรูปแบบต่างๆ เป็นอย่างดี ทำให้ผู้เล่นภายในทีมที่ประสานสัมพันธ์กันเป็นอย่างดี สิ่งนี้จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สามารถอ่านแผนการเล่นฝ่ายตรงข้ามได้เป็นอย่างดี และฝึกซ้อมตามรูปแบบก็เป็นพื้นฐานของการพัฒนาการแข่งขัน

งานวิจัยในประเทศ

นพดล เกตุประทุม (2536 : บทคัดย่อ) การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในกีฬามหาวิทยาลัย ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้ เพื่อทราบรูปแบบการรับเพื่อทราบขนาดรูปร่างนักกีฬาบาสเกตบอลชายที่เข้าร่วมกีฬามหาวิทยาลัย ครั้งที่ 19 ระหว่างวันที่ 8 – 15 มกราคม 2535 ณ มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยคัดเลือก 4 ทีมสุดท้าย ที่เข้ารอบชิงชนะเลิศของการแข่งขันทำการบันทึกวีดีโอในระหว่างทำการแข่งขัน ผลการศึกษาพบว่า

1. การรุกแบบรวดเร็ว เป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่สุด สัดส่วนการรุกแบบรวดเร็วของทุกทีมไม่แตกต่างกัน รองลงมา คือ การรุกแบบหมุนคู่

2. การตั้งแบบคนต่อคน เป็นแบบที่ใช้ในการตั้งรับมากที่สุด สัดส่วนของการตั้งรับแบบคนต่อคนระหว่างทีมจุฬากับศรีนครินทรวิโรฒ และทีมจุฬากับรามคำแหง แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ส่วนคู่อื่นๆ ไม่แตกต่างกันและน้อยที่สุดการตั้งแบบผสม

3. ขนาดร่างกาย และประสบการณ์ในการแข่งขันของนักกีฬาบาสเกตบอลชายทีมอายุเฉลี่ย 22 – 25 ปี น้ำหนักเฉลี่ย 71 – 76 กิโลกรัม ส่วนสูงเฉลี่ย 178 – 184 เซนติเมตร และมีประสบการณ์ในการแข่งขันบาสเกตบอลเฉลี่ย 5 – 7 ปี

วีรชัย วโรฒมาภรณ์ (2537 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการฝึกการยิงประตูเลย์อัพ ชอต แบบมือบนกับมือล่าง ในกีฬาบาสเกตบอลจุดมุ่งหมายของการวิจัยนี้เพื่อเปรียบเทียบผลของการยิงประตูเลย์ อัพ ชอต แบบมือบนกับมือล่าง ในกีฬาบาสเกตบอล กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนหญิงชั้นประถมปลาย จำนวน 48 คน ซึ่งได้มากจากการสุ่มตัวอย่าง

แบบง่าย และกลุ่มตัวอย่างที่ไม่เป็นนักกีฬาบาสเกตบอล แบ่งกลุ่มโดยใช้ความสูงเป็นเกณฑ์ แบ่งเป็น กลุ่มที่ 1 ฝึกทักษะการยิงประตูเลย์ อัพ ชอต แบบมือบน กลุ่มที่ 2 ฝึกทักษะยิงประตู เลย์ อัพ ชอต แบบมือบนกับแบบมือล่าง ทำการฝึก 6 สัปดาห์ๆ ละ 3 วัน โดยใช้โปรแกรมการฝึกทักษะการยิงประตูเลย์ อัพ ชอต แบบมือบนและแบบมือล่าง ทำการทดสอบทักษะการยิงประตูใต้แป้นในสัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6 โดยแบบทดสอบที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เพื่อนำผลการวิเคราะห์หาค่าสถิติพบว่า ผลการยิงประตูเลย์ อัพ ชอต (Lay up Shot) แบบมือบนกับแบบมือล่างไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ผลของการทดสอบทักษะการยิงประตูแบบ เลย์ อัพ ชอต (Lay up Shot) ภายหลังสัปดาห์ที่ 3 และสัปดาห์ที่ 6 และกลุ่มตัวอย่างที่ 1 และกลุ่มตัวอย่างที่ 2 ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ .01

เทพรัตน์ วิโนทัย (2542 : บทคัดย่อ) ศึกษารูปแบบของการเล่นบาสเกตบอลของนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ความมุ่งหมายของการศึกษาครั้งนี้เพื่อทราบรูปแบบการรุกและการป้องกันและผลสำเร็จในการรุกและการป้องกัน กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยเป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้าร่วมการแข่งขันชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย ครั้งที่ 17 ระหว่างวันที่ 27 เมษายน – 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2540 ณ อาคารมินิบุตร ซึ่งได้มากจากการเลือกแบบเจาะจงจำนวน 6 ทีมในประเภทดิวิชั่น 1 ซึ่งทำการบันทึกวีดีโอขณะทำการแข่งขัน ผลการศึกษาพบว่า

1. รูปแบบ 1 – 2 – 2 เป็นแบบที่ใช้ในการรุกมากที่คิดเป็นร้อยละ 43.63 อันดับที่ 2 ได้แก่ การรุกแบบรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 34.33 อันดับที่ 3 ได้แก่ การรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 คิดเป็นร้อยละ 12.63 ผลสำเร็จของการรุกมากที่สุด ได้แก่ การรุกแบบรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 51.63 อันดับที่ 2 ได้แก่ การรุกแบบ 1 – 2 – 2 คิดเป็นร้อยละ 45.78 อันดับที่ 3 ได้แก่ การรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 คิดเป็นร้อยละ 43.79

2. การรับแบบคนต่อคน เป็นแบบที่ใช้ตั้งรับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 97.54 อันดับที่ 2 ได้แก่ แบบโซน 1 – 3 – 1 คิดเป็นร้อยละ 1.57 อันดับที่ 3 ได้แก่ แบบบีบบังคับ คิดเป็นร้อยละ 0.86 ผลสำเร็จของการป้องกันมากที่สุด ได้แก่ การป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 คิดเป็นร้อยละ 65.62 อันดับที่ 2 ได้แก่ แบบคนต่อคน คิดเป็นร้อยละ 51.96 อันดับที่ 3 ได้แก่ แบบบีบบังคับ คิดเป็นร้อยละ 50.00

จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว (บทคัดย่อ : 2544) ได้ทำการศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 กลุ่มตัวอย่างเป็นนักกีฬาบาสเกตบอลหญิงที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย ในการแข่งขัน ได้แก่ ทีมนครศรีธรรมราช ทีมอ่างทอง ทีมกรุงเทพมหานคร และทีมนครสวรรค์

ผลการศึกษาพบว่า

รูปแบบการรุกทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.46 ประสบความสำเร็จ 14 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 46.66 โดยใช้การยิงประตู

แบบเลย์ อัพ ช็อต จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.42 และใช้แบบ จั๊ม ช็อต จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.57

2. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 จำนวน 296 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.91 ประสบผลสำเร็จ 115 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.20 โดยใช้การยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.82 และ ใช้แบบจั๊ม ช็อต จำนวน 83 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 72.17

3. ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 106 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 19.30 ประสบผลสำเร็จ 38 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.84 โดยใช้การยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต จำนวน 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.31 และ ใช้แบบจั๊ม ช็อต จำนวน 28 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 73.68

4. ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 117 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.31 ประสบผลสำเร็จ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.84 โดยใช้การยิงประตูแบบเลย์ อัพ ช็อต จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.79 และ ใช้แบบจั๊ม ช็อต จำนวน 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.20

รูปแบบการป้องกันรวมทั้ง 4 ทีม

1. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 345 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.20 ประสบผลสำเร็จ 206 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.71

2. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 135 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประสบผลสำเร็จ 86 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 63.70

3. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.20 ประสบผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

4. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.56 ประสบผลสำเร็จ 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

5. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 39 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 76.92

6. ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม จำนวน 70 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.20 ประสบผลสำเร็จ 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 58.57

บทที่ 3
วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามขั้นตอน ดังนี้

1. กลุ่มประชากรและการเลือกกลุ่มตัวอย่าง
2. เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. การเก็บรวบรวมข้อมูล
4. การจัดกระทำข้อมูล

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ซึ่งจัดขึ้นวันที่ 20 – 31 มีนาคม 2547 จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง โดยการคัดเลือก 4 ทีมสุดท้าย ที่เข้ารอบรองชนะเลิศในการแข่งขันครั้งนี้ จำนวน 48 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวก ได้แก่

1. เครื่องถ่ายวีดีทัศน์
2. ม้วนเทปวีดีทัศน์
3. เครื่องเล่นวีดีทัศน์
4. เครื่องรับโทรทัศน์
5. ใบบันทึกสถิติในการยิงประตูเกมการแข่งขัน

การเก็บรวบรวมข้อมูล

วิธีดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลในการศึกษาค้นคว้ามีรายละเอียดตามขั้นตอนต่างๆ ดังนี้

1. ขั้นเตรียมการเป็น เป็นการเตรียมเครื่องมือ สถานที่ และผู้ช่วยวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้ามีดังต่อไปนี้

1.1 ศึกษาเอกสารและตำราที่เกี่ยวข้องกับรูปแบบการเล่นบาสเกตบอล

1.2 นำข้อมูลที่ศึกษาจากเอกสารและตำราปรึกษาผู้เชี่ยวชาญเกี่ยวกับทักษะและรูปแบบการเล่นบาสเกตบอล

1.3 ของหนังสือจากบัณฑิตวิทยาลัย เพื่อติดต่อไปยังคณะกรรมการจัดการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 จังหวัดสุโขทัย พ.ศ. 2547

1.4 ปรึกษาและประสานงานกับเจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ในเรื่องการจัดเตรียมอุปกรณ์และที่ตั้งกล้องในการบันทึกภาพ

2. ขั้นดำเนินการปฏิบัติดังนี้

2.1 ติดตั้งกล้องวีดีทัศน์โดยเจ้าหน้าที่โสตทัศนปกรณ์เพื่อใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยกล้องตัวที่ 1 จะตั้งอยู่บริเวณด้านหลังของสนามแข่งขัน และกล้องตัวที่ 2 จะตั้งอยู่บริเวณตรงกลางข้างสนามแข่งขัน

2.2 ถ่ายภาพและบันทึกภาพวีดีทัศน์ โดยเจ้าหน้าที่โสตทัศนูปกรณ์ ตั้งแต่เริ่มต้นแข่งขันจนจบการแข่งขันแต่ละคู่

2.3 นำเทปบันทึกภาพในการแข่งขันมาเปิดพร้อมกับบันทึกการแจกแจงความถี่รูปแบบการแข่งขันมาเปิดพร้อมกับบันทึกการแจกแจงความถี่รูปแบบการเล่นบาสเกตบอล

2.4 แจกแจงความถี่โดยการหยุดเครื่องฉาย วีดีทัศน์ทุกครั้งที่แต่ละทีมรุกและทีมป้องกัน

2.5 ลงบันทึกรูปแบบการเล่นบาสเกตบอลแบบต่างๆ และแจกแจงความถี่ตามข้อ 2.3 และ 2.4 ลงในใบบันทึกที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

การวิเคราะห์ข้อมูล

แจกแจงความถี่รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ที่ในแต่ละเกมของการแข่งขันแล้ว เปลี่ยนเป็นค่าร้อยละ นำเสนอในรูปตารางและความเรียง

บทที่ 4
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ตาราง 1 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขันของทีมเชียงใหม่

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	16	9.46	1	6.25
1 – 2 – 2	44	26.03	11	25.00
1 – 3 – 1	19	11.24	5	26.31
1 – 4	-	-	-	-
หมุนสลับที่	37	21.89	15	40.54
รุกแบบรวดเร็ว	53	31.36	24	45.28
รวม	169	100.00	56	33.13

จากตาราง 1 แสดงว่า ทีมเชียงใหม่ ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.46 ประสบผลสำเร็จ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 6.25 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 จำนวน 44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.03 ประสบผลสำเร็จ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.24 ประสบความสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.31 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ จำนวน 37 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.89 ประสบผลสำเร็จ 15 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.54 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.36 ประสบผลสำเร็จ 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.28 รปแบบการรกทกรปแบบ จำนวน 169 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.13

ตาราง 2 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขันของทีมขอนแก่น

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	21	25.60	7	33.33
1 – 2 – 2	41	50.00	10	24.39
1 – 3 – 1	8	9.75	5	62.50
1 – 4	-	-	-	-
หมุนสลับที่	11	13.41	3	27.27
รุกแบบรวดเร็ว	61	74.39	30	49.18
รวม	142	100.00	55	38.73

จากตาราง 2 แสดงว่า ทีมขอนแก่น ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.60 ประสบผลสำเร็จ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 –2 จำนวน 41 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 ประสบผลสำเร็จ 10 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.39 รปแบบการรกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.75 ประสบความสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.41 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.27 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 61 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 74.39 ประสบผลสำเร็จ 30 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.18 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 142 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 55 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.73

ตาราง 3 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขันของทีมนครราชสีมา

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	18	11.68	5	27.77
1 – 2 – 2	22	14.28	6	27.27
1 – 3 – 1	13	8.44	3	23.07
1 – 4	-	-	-	-
หมุนสลับที่	45	29.22	16	35.55
รุกแบบรวดเร็ว	56	36.36	34	60.71
รวม	154	100.00	64	41.55

จากตาราง 3 แสดงว่า ทีมนครราชสีมา ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 11.68 ประสบผลสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.77 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 –2 จำนวน 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.28 ประสบผลสำเร็จ 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 27.27 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 13 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 8.44 ประสบความสำเร็จ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.07 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.22 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.55 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 56 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.36 ประสบผลสำเร็จ 34 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 60.71 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 154 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 64 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.55

ตาราง 4 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	35	21.73	11	31.42
1 – 2 – 2	53	32.91	19	35.84
1 – 3 – 1	17	10.55	4	23.52
1 – 4	5	3.10	2	40.00
หมุนสลับที่	4	2.48	1	25.00
รุกแบบรวดเร็ว	47	29.19	26	55.31
รวม	161	100.00	63	39.13

จากตาราง 4 แสดงว่า ทีมกรุงเทพมหานคร ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 21.73 ประสบผลสำเร็จ 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 31.42 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 –2 จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 32.91 ประสบผลสำเร็จ 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.84 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.55 ประสบความสำเร็จ 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.52 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.10 ประสบผลสำเร็จ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 2.48 ประสบผลสำเร็จ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.00 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 47 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.19 ประสบผลสำเร็จ 26 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 55.31 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 161 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 63 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 39.13

ตาราง 5 แสดงจำนวนครั้ง และผลสำเร็จของรูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขันของ 4 ทีม

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	90	14.37	24	26.66
1 – 2 – 2	160	25.55	46	28.75
1 – 3 – 1	57	9.10	17	29.82
1 – 4	5	0.79	2	40.00
หมุนสลับที่	97	15.49	35	36.08
รุกแบบรวดเร็ว	217	34.66	114	52.53
รวม	626	100.00	238	38.01

จากตาราง 5 แสดงว่าใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.37 ประสบผลสำเร็จ 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.66 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 –2 จำนวน 160 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.55 ประสบผลสำเร็จ 46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.75 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.10 ประสบความสำเร็จ 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.82 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.79 ประสบผลสำเร็จ 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ จำนวน 97 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.49 ประสบผลสำเร็จ 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยล 36.08 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 217 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.66 ประสบผลสำเร็จ 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.53 รูปแบบการรุกทุกรูปแบบ จำนวน 626 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ 238 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 38.01

ตาราง 6 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมเชียงใหม่

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	12	10.90	4	33.33
โซน 2 – 3	20	18.81	7	35.00
โซน 1 – 2 – 2	17	15.45	7	41.17
โซน 1 – 3 – 1	1	0.90	1	10.00
บีบบังคับโซน 1 – 2 – 2ครึ่งสนาม	44	40.00	19	43.18
บีบบังคับโซน 2 – 2 – 1เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	16	14.54	7	43.75
รวม	110	100.00	45	40.90

จากตาราง 6 แสดงว่า ทีมเชียงใหม่ ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 12 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 10.90 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.33 การป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 20 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 18.18 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.00 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.45 ประสบผลสำเร็จ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 41.17 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.90 ประสบผลสำเร็จ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 44 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.00 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.18 รูปแบบการป้องกันแบบผสม จำนวน 16 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.54 ประสบผลสำเร็จ 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 43.75 รูปแบบการป้องกันทุกรูปแบบ จำนวน 110 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 40.90

ตาราง 7 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมขอนแก่น

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	21	16.80	6	28.57
โซน 2 – 3	21	16.80	11	52.38
โซน 1 – 2 – 2	57	45.60	31	54.38
โซน 1 – 3 – 1	1	0.80	-	-
บีบบังคับโซน 1 – 2 – 2ครึ่งสนาม	18	14.40	8	44.44
บีบบังคับโซน 2 – 2 – 1เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	7	5.60	3	42.85
รวม	125	100.00	59	47.20

จากตาราง 7 แสดงว่า ทีมขอนแก่น ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.80 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 6 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.80 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 11 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.38 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.60 ประสบผลสำเร็จ 31 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 54.38 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.80 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.40 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.44 รูปแบบการป้องกันแบบผสม จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.60 ประสบผลสำเร็จ 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.85 รูปแบบการป้องกันทุกรูปแบบ จำนวน 125 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 59 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.20

ตาราง 8 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมนครราชสีมา

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	45	33.08	19	42.22
โซน 2 – 3	7	5.14	2	28.57
โซน 1 – 2 – 2	32	23.52	25	78.12
โซน 1 – 3 – 1	-	-	-	-
บีบบังคับโซน 1– 2 – 2 ครึ่งสนาม	17	12.50	9	52.94
บีบบังคับโซน 2– 2 – 1เต็มสนาม	2	1.47	-	-
แบบผสม	33	24.26	22	66.66
รวม	136	100.00	77	56.61

จากตาราง 8 แสดงว่า ทีมนครราชสีมา ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 45 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.08 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 19 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.22 การป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 7 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.14 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.57 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 32 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 23.52 ประสบผลสำเร็จ 25 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 78.12 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 12.5 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.94 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.47 รูปแบบการป้องกันแบบผสม จำนวน 33 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.26 ประสบผลสำเร็จ 22 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.66 รูปแบบการป้องกันทุกรูปแบบ จำนวน 136 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 77 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 56.61

ตาราง 9 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขัน ของทีมกรุงเทพมหานคร

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	103	75.18	53	51.45
โซน 2 – 3	2	1.45	1	50.00
โซน 1 – 2 – 2	8	5.83	5	62.50
โซน 1 – 3 – 1	1	0.72	1	100.00
บีบบังคับโซน 1 – 2 – 2ครึ่งสนาม	5	3.64	4	80.00
บีบบังคับโซน 2 – 2 – 1เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	18	13.13	9	50.00
รวม	137	100.00	73	53.28

จากตาราง 9 แสดงว่า ทีมกรุงเทพมหานคร ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 103 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 75.18 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 53 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 51.45 การป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 1.45 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 8 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 5.83 ประสบผลสำเร็จ 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 62.50 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.72 ประสบผลสำเร็จ 1 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 3.64 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 4 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 80.00 การป้องกันแบบผสม จำนวน 18 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 13.13 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 9 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00 รวมการป้องกันทั้งหมด จำนวน 137 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 73 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 53.28

ตาราง 10 แสดงจำนวนครั้งร้อยละของรูปแบบป้องกันและผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขันของ 4 ทีม

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	181	35.62	82	45.30
โซน 2 – 3	50	9.84	21	42.00
โซน 1 – 2 – 2	114	22.44	68	59.64
โซน 1 – 3 – 1	3	0.59	2	66.66
บีบบังคับโซน 1 – 2 – 2ครึ่งสนาม	84	16.53	40	47.61
บีบบังคับโซน 2 – 2 – 1เต็มสนาม	2	0.39	-	-
แบบผสม	74	14.56	41	55.40
รวม	508	100.00	254	50.00

จากตาราง 10 แสดงว่า ทีมใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 181 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.62 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 82 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.30 การป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.84 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.00 การป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.44 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.64 การป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.59 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.66 การป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 84 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.53 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.61 การป้องกันแบบบีบบังคับโซน 1 – 2 – 2 เต็มสนาม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.39 รวมการป้องกันทั้งหมด จำนวน 508 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 100 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 254 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.00

ตาราง 11 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จของทีมที่แพ้

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1	34	10.52	6	17.64
1 – 2 – 2	66	20.43	17	25.75
1 – 3 – 1	31	9.59	8	25.80
1 – 4	-	-	-	-
หมุนสลับที่	82	25.38	31	37.80
รุกแบบรวดเร็ว	109	33.74	58	53.21
รวม	323	100.00	120	37.15

จากตาราง 11 แสดงว่าทีมแพ้ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากที่สุด จำนวน 109 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 33.74 ทีมแพ้ประสบผลสำเร็จในการรุก จำนวน 120 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 37.15

ตาราง 12 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการรุกและผลสำเร็จของทีมที่ชนะ

รูปแบบการรุก	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1	56	23.04	18	32.14
1 – 2 – 2	94	38.68	29	30.85
1 – 3 – 1	25	10.28	9	36.00
1 – 4	5	2.05	2	40.00
หมุนสลับที่	15	6.17	4	26.66
รุกแบบรวดเร็ว	108	44.44	56	51.85
รวม	243	100.00	118	48.55

จากตาราง 12 แสดงว่า ทีมชนะใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากที่สุด จำนวน 108 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 44.44 ทีมชนะประสลผลสำเร็จในการรุก 118 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 48.55

ตาราง 13 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จของทีมที่แพ้

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	57	23.17	23	40.35
โซน 2 – 3	27	10.97	9	33.33
โซน 1 – 2 - 2	49	19.91	32	65.30
โซน 1 – 3 - 1	1	0.40	1	100.00
บีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม	61	24.79	28	45.92
บีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม	2	0.81	0	0.00
แบบผสม	49	19.91	29	59.19
รวม	246	100.00	122	49.50

จากตาราง 13 แสดงว่า ทีมแพ้ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม มากที่สุด จำนวน 61 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 24.79 ทีมแพ้ ประสบผลสำเร็จในการป้องกัน จำนวน 122 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 49.50

ตาราง 14 แสดงจำนวนครั้งและร้อยละของรูปแบบการป้องกันและผลสำเร็จของทีมที่ชนะ

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน	ร้อยละ	ผลสำเร็จ	ร้อยละ
คนต่อคน	124	47.32	59	47.58
โซน 2 – 3	23	8.77	12	52.17
โซน 1 – 2 - 2	65	24.80	36	55.38
โซน 1 – 3 - 1	2	0.76	1	50.00
บีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม	23	8.77	12	52.17
บีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม	-	-	-	-
แบบผสม	25	9.54	12	48.00
รวม	262	100.00	132	50.38

จากตาราง 14 แสดงว่า ทีมชนะ ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนมากที่สุด จำนวน 124 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.32 ทีมชนะ ประสบผลสำเร็จในการป้องกัน จำนวน 132 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 50.38

บทที่ 5
สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การศึกษาครั้งนี้เป็นการศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลชายในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ขั้นตอนการศึกษาวิจัยมีผลของการศึกษาวิจัยสรุปได้ดังนี้

ความมุ่งหมายของการวิจัย

เพื่อทราบรูปแบบของการเล่นบาสเกตบอลชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ที่จังหวัดสุโขทัย

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ เป็นนักกีฬาบาสเกตบอลชายที่เข้าร่วมการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ที่จังหวัดสุโขทัย ซึ่งได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) โดยการเลือก 4 ทีมสุดท้ายที่เข้าสู่รอบรองชนะเลิศในการแข่งขันครั้งนี้

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

อุปกรณ์และเครื่องอำนวยความสะดวกได้แก่

1. เครื่องถ่ายวีดีทัศน์
2. ม้วนเทปวีดีทัศน์
3. เครื่องเล่นวีดีทัศน์
4. เครื่องรับโทรทัศน์

วิธีการจัดกระทำกับข้อมูล

แจกแจงความถี่ของรูปแบบการเล่น ซึ่งประกอบด้วยรูปแบบการรุก จำนวนครั้ง ผลสำเร็จ และรปแบบการป้องกัน จำนวนครั้ง ผลสำเร็จที่ใช้ในการแข่งขันของแต่ละทีม และรวม 4 ทีม ซึ่งจะคิดเป็นค่าร้อยละ

สรุปผลการวิจัย

1. รูปแบบการรุกที่ใช้ในการแข่งขันของทั้ง 4 ทีม

1.1 ใช้รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 จำนวน 90 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 14.37 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 24 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 26.66

1.2 ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 จำนวน 160 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 25.55 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 46 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 28.75

1.3 ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 จำนวน 57 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.10 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 17 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 29.82

1.4 ใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 จำนวน 5 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.79 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.08

1.5 ใช้รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ จำนวน 97 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 15.49 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 35 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 36.08

1.6 ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว จำนวน 217 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.66 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.53

2. ผลสำเร็จในการรุกของทั้ง 4 ทีม คิดเป็นร้อยละ 38.01

3. ผลสำเร็จของการรุกของทีมที่ชนะ

3.1 รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 32.14

3.2 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 30.85

3.3 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 36.00

3.4 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 40.00

3.5 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 26.66

4. ผลสำเร็จของการรุกของทีมที่แพ้

4.1 รูปแบบการรุกแบบ 2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 – 1 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 17.64

4.2 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 25.75

4.3 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 3 – 1 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 25.80

4.4 รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 0.00

4.5 รูปแบบการรุกแบบหมุนสลับที่ ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 37.80

4.6 รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 53.21

5. รูปแบบการป้องกันที่ใช้ในการแข่งขันของทั้ง 4 ทีม

5.1 ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน จำนวน 181 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 35.62 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 82 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 45.30

5.2 ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 – 3 จำนวน 50 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 9.84 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 21 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 42.00

5.3 ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 จำนวน 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 22.44 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 68 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 59.64

5.4 ใช้รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 จำนวน 3 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.59 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 66.66

5.5 ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม จำนวน 84 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 16.53 ประสบผลสำเร็จ จำนวน 40 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 47.61

5.6 ใช้รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม จำนวน 2 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 0.39

6. ผลสำเร็จในการป้องกันของทั้ง 4 ทีม คิดเป็นร้อยละ 50.00

7. ผลสำเร็จในการป้องกันของทีมที่ชนะ

7.1 รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 47.58

7.2 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 – 3 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 52.17

7.3 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 55.38

7.4 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 50.00

7.5 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 52.17

7.6 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม ประสบผลสำเร็จ 0.00

8. ผลสำเร็จในการป้องกันของทีมที่แพ้

8.1 รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 40.35

8.2 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 2 – 3 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 33.33

8.3 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 2 – 2 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 65.30

8.4 รูปแบบการป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 100.00

8.5 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 1 – 2 – 2 ครึ่งสนาม ประสบผลสำเร็จ คิดเป็นร้อยละ 45.90

8.6 รูปแบบการป้องกันแบบบีบบังคับแบบโซน 2 – 2 – 1 เต็มสนาม ประสบผลสำเร็จ 0.00

อภิปรายผล

1. จากการศึกษารูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 ของทีมที่เข้าร่วมการแข่งขันพบว่ารูปแบบการรุกที่ใช้มากที่สุด คือ รูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว คิดเป็นร้อยละ 34.66 จะเห็นได้ว่าทุกทีมมีการใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากกว่าทุกรูปแบบ หรือมีการนำมาใช้เล่นมากเป็นอันดับ 1 เมื่อเทียบกับทุกรูปแบบของการรุกและเหมือนกันทุกทีม เพราะการรุกแบบรวดเร็วเป็นการรุกที่มีประสิทธิภาพมากที่สุด ซึ่งในแต่ละทีมจะต้องมีผู้เล่นที่มีความเร็วในการทำประตูขณะที่ตัดบอลได้หรือแย่งบอลได้ ฝ่ายป้องกันจะไม่สามารถวิ่งลงไปป้องกันได้ทัน จึงง่ายต่อการทำคะแนน สาเหตุที่การรุกแบบรวดเร็วมีการใช้มากที่สุดเพราะเป็นการฉวยโอกาสในการเล่นที่ดีที่สุด อีกประการหนึ่ง คือ ผู้ฝึกสอนในเมืองไทยได้มีการฝึกซ้อมและพัฒนานักกีฬาของตน ไม่ว่าจะเป็นการพัฒนาทางด้านความเร็วและจำนวนความเข้าใจในรูปแบบการเล่นโดยเฉพาะในการรุกแบบรวดเร็วซึ่งเป็นการรุกที่ถือว่ามีประสิทธิภาพมากที่สุด ส่วนความสำเร็จในการรุกแบบรวดเร็วอยู่ในระดับมากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 52.53 เป็นเพราะแต่ละทีมมีรูปแบบการรุกที่รวดเร็วแตกต่างกัน และมีความเร็วของนักกีฬาแตกต่างกันจึงยากต่อการที่จะป้องกันได้ทัน

ส่วนรูปแบบการรุกที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด คือ รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วทั้งหมด 217 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 34.66 ประสบผลสำเร็จ 114 ครั้ง คิดเป็นร้อยละ 52.53 % โดยคิดเป็นร้อยละจากการรุกทุกรูปแบบของการรุกทั้งหมดร้อยละ 52.53% โดยคิดเป็นร้อยละจากการรุกที่มีความประสบผลสำเร็จในการรุกมากที่สุด คือ ประสบผลสำเร็จในการรุกมากกว่าครึ่งของรูปแบบการรุกแบบนี้เพราะรูปแบบการรุกแบบรวดเร็ว เป็นรูปแบบที่มีการเล่นโดยมีการยิงประตูในบริเวณใกล้ห่วงประตู ไม่ว่าจะเป็นการยิงประตูแบบเลย์อัฟซ็อต หรือการยิงประตูแบบจั๊มซ็อต หรือการส่งลูกบอลระยะสั้นๆ บริเวณใกล้ห่วงแล้วยิงประตูได้ดี และต้องมีความเร็วหรือความคล่องตัวสูง ซึ่งประกอบกับฝ่ายป้องกัน ไม่ทันระวังตัวจึงทำให้ฝ่ายรุกฉวยโอกาสในการทำประตูได้ง่ายขึ้น และยังมีผลงานวิจัยตรงกับงานวิจัยของเทพรัตน์ วิโนทัย (2542 : อัดสำเนา) พบว่ารูปแบบการรุกแบบรวดเร็วเป็นรูปแบบที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด เหมือนกันแต่จะเห็นได้ว่ารูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากกว่ารูปแบบการรุกทุกรูปแบบเมื่อเปรียบเทียบกันแล้ว ถ้าในการแข่งขันจริงๆ สามารถทำให้มีการใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากที่สุดได้ และทีมใดสามารถนำรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมาใช้ได้ก็จะทำให้ทีมนั้นประสบความสำเร็จในการรุกมากที่สุดเช่นกัน ถ้าทำได้อย่างนั้น ก็จะทำให้ทีมนั้นเป็นทีมที่ชนะก็ได้และที่สำคัญอีกประการหนึ่งก็คือ จะเห็นได้ว่าในการแข่งขันครั้งนี้ แต่ละทีมมีการใช้รูปแบบการรุกรวดเร็วมากที่สุดเมื่อเปรียบเทียบกับการรุกของทุกรูปแบบซึ่งในการแข่งขันครั้งนี้ทีมชนะเลิศและรองชนะเลิศเป็นทีมที่ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมากกว่าทีมที่ได้อันดับ 3 และอันดับ 4 อย่างชัดเจน ที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งทีมที่ได้อันดับ 4 เป็นทีมที่ใช้รูปแบบการรุกแบบรวดเร็วประสบผลสำเร็จน้อยที่สุด เมื่อเปรียบเทียบกันทั้ง 4 ทีมที่ได้เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย ผลการวิจัยครั้งนี้ ก็น่าจะทำให้ทราบว่ารูปแบบใดน่าจะนำมาใช้

มากที่สุด และถ้าคิดย้อนกลับไปทีมที่ได้อันดับสุดท้ายของทีมที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย น่าจะนำรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วมาใช้ให้มากกว่านี้ และต้องประสบผลสำเร็จใหม่มากกว่านี้ ทีมก็อาจจะทำให้ทีมกลับมาเป็นทีมที่ชนะเลิศก็ได้

สำหรับรูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 เป็นรูปแบบการรุกที่มีการใช้น้อยที่สุดสาเหตุที่แต่ละทีมมีการใช้รูปแบบการรุกแบบนี้น้อยมากเพราะ รูปแบบการรุกแบบ 1 - 4 ผู้เล่นต้องยืนในแนวเดียวกันถึง 4 คน จึงทำให้มีพื้นที่น้อยในการที่จะหลบหนีฝ่ายป้องกันได้ และถ้ามองในแง่ของฝ่ายป้องกันก็เป็นการง่ายสำหรับการป้องกัน เพราะมีพื้นที่ในการป้องกันน้อยและผู้เล่นยืนอยู่ในพื้นที่ใกล้กันจึงเหมาะสำหรับการป้องกัน โดยฝ่ายป้องกันไม่ต้องเคลื่อนที่มากก็สามารถป้องกันฝ่ายรุกได้ สาเหตุที่สำคัญอีกประการหนึ่ง ที่ทำให้รูปแบบการรุกแบบ 1 – 4 ไม่เป็นที่นิยมใช้ เพราะผู้ฝึกสอนยังขาดความเข้าใจในการรุกแบบนี้ หรือเข้าใจน้อยมาก จึงทำให้ไม่มีทีมใดใช้รูปแบบการรุกแบบ 1 - 4 เป็นจำนวนมากในการแข่งขันครั้งนี้

อย่างไรก็ดี รูปแบบการรุกทุกรูปแบบเป็นรูปแบบการรุกที่ดีทั้งสิ้น จะทำให้ได้ผลดีมากน้อยแค่ไหนขึ้นอยู่กับการนำไปใช้ให้เหมาะสมกับทีมและสถานการณ์หรือเหตุการณ์แบบนี้เหมาะสมกับรูปแบบการรุกแบบใดและมีผู้เล่นแบบไหนจึงจะเหมาะสมกับรูปแบบการรุกแบบนั้น เมื่อมองไปอีกด้านหนึ่งของรูปแบบการรุกแบบรวดเร็วที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุดนั้น เพราะการรุกแต่ละครั้งของการรุกแบบรวดเร็วจะมีฝ่ายป้องกันน้อยกว่าฝ่ายรุก 2 คน หรือในบางครั้งอาจจะไม่มีคนป้องกันเลยก็ว่าได้ แต่การรุกรูปแบบต่าง ๆ จะมีคนป้องกัน 5 คน ตลอดเกมส์การแข่งขัน ส่วนรูปแบบการรุกที่นิยมใช้รองลงมาคือรูปแบบการรุกแบบ 1 – 2 – 2 จึงทำให้นักกีฬาทุกทีมเกิดความเคยชินและเข้าใจการเล่นแบบ 1 – 2 – 2 มาก จึงทำให้ประสบผลสำเร็จในการรุกได้ไม่มากเท่าที่ควร

2. ผลการศึกษารูปแบบการป้องกันในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 20 พบว่ารูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน เป็นรูปแบบที่ใช้มากที่สุด คิดเป็นร้อยละ 35.62 ทุกทีมได้นำรูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนมาใช้มากกว่าทุกรูปแบบ ซึ่งพงษ์ศักดิ์ พละพงศ์ (2516 : 2 - 3) ได้กล่าวถึงข้อดีของการป้องกันแบบคนต่อคนได้ว่าการป้องกันแบบคนต่อคนทำให้ผู้เล่นฝ่ายรุกตื่นเต้นไม่สามารถทำการเล่นได้ดี ถ้าหากว่าผู้เล่นฝ่ายรุกมีผู้เล่นคนหนึ่งที่มีความสามารถมาก ผู้เล่นฝ่ายป้องกันดีสามารถกำหนดให้ผู้ที่มีความสามารถในการป้องกันในทีมของตัวเองทำการป้องกันผู้เล่นฝ่ายรุกคนนั้นได้และการป้องกันแบบนี้สามารถเปลี่ยนแปลงได้ คือผู้เล่นฝ่ายป้องกันสามารถเลือกบุคคลทำการป้องกันให้เหมาะกับฝ่ายรุก เป็นต้นว่าในด้านความสูงและความสามารถที่สำคัญการป้องกันแบบนี้สามารถทำได้หลายวิธีให้เลือกตามความเหมาะสมในทุก ๆ ด้าน อีกสาเหตุหนึ่งที่ใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนมากเพราะการป้องกันแบบคนต่อคน เป็นการป้องกันแบบมอบหมายให้ฝ่ายป้องกันแบบคนต่อคน ให้รับผิดชอบผู้เล่นของฝ่ายรุกที่ตนรับผิดชอบอยู่เพื่อไม่ให้รุกได้ง่าย ซึ่งสตาลินและแฮนด์เลอร์ (Satalin and Handler. 1985 : 113 - 123) ได้กล่าวว่าการป้องกันแบบคนต่อคน เป็นการมอบหมายให้จำกัดการเล่น

และเป็นการควบคุมผู้เล่นฝ่ายรุกให้ออกไปนอกพื้นที่อันตรายและยังมีผลงานวิจัยตรงกับงานวิจัยของเทพรัตน์ วิโนทัย (2542 : อัดสำเนา) และนพดล เกตุประทุม (2536 : อัดสำเนา) พบว่ารูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคนเป็นรูปแบบการป้องกันที่ใช้มากที่สุด ไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันบาสเกตบอลหญิง ชิงแชมป์เอเชีย การแข่งขันกีฬามหาวิทยาลัยปี 2535 การแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติ ครั้งที่ 17 และในครั้งนี้ก็เช่นเดียวกันซึ่งยังมีการใช้รูปแบบการป้องกันแบบคนต่อคน มาใช้ในการแข่งขันของทั้ง 4 ทีม ฉะนั้นจะเห็นได้ว่าการแข่งขันจริงๆ แต่ละทีมต้องมีรูปแบบการเล่นที่หลากหลายรูปแบบขึ้นอยู่กับผู้ฝึกสอนต้องเป็นผู้เลือกเพื่อนำมาใช้ให้เหมาะสมกับทีม

ส่วนรูปแบบการป้องกันที่ประสบผลสำเร็จมากที่สุด คือ การป้องกันแบบโซน 1 – 3 – 1 ใช้ทั้งหมด 3 ครั้ง ป้องกันประสบผลสำเร็จ 2 ครั้ง คือ เป็นร้อยละ 66.66 แต่ถ้าคิดรวมกันการป้องกันทุกรูปแบบในจำนวนทั้งหมด 508 ครั้ง ถือว่าเป็นรูปแบบทีมการใช้น้อยที่สุด เมื่อคิดเป็นร้อยละในการใช้รูปแบบการป้องกันใช้ทั้งหมดเพียง 0.59 ถ้าเป็นไปได้ ผู้ฝึกสอนและผู้ที่เกี่ยวข้องนำมาดัดแปลงเพื่อใช้ในการฝึกจนเกิดความชำนาญและนำมาใช้ในการแข่งขันให้มากกว่านี้ก็อาจจะทำให้ประสบผลสำเร็จในการป้องกันมากกว่านี้ก็ได้ พงษ์ศักดิ์ พละพงศ์ (2516 : 2) ได้กล่าวว่า ตามความเป็นจริงไม่ว่าจะเป็นการป้องกันแบบใดก็ตาม ย่อมต้องมีทั้งข้อดีและข้อเสีย ผู้ฝึกสอนทุกคนทราบดีว่าทีมของตนมีความชำนาญด้านไหนและขาดความชำนาญด้านไหนและย่อมต้องหาทางแก้ไขเพื่อปรับปรุงการเล่นให้มีประสิทธิภาพดียิ่งขึ้นทั้งการรุกและการป้องกัน การแก้ไขข้อบกพร่องของแต่ละทีมคือการสร้างความสามารถโดยการฝึกให้มากยิ่งขึ้น มากจนเกินความสามารถของทีม ย่อมมีผลได้ไม่เท่ากับผลลัพธ์และในท้ายที่สุดความอลเวงของทีมก็จะเกิดขึ้น ดังนั้น ก่อนที่จะฝึกหรือให้ทีมเล่นแบบใดนั้นควรให้เรียนรู้เรื่องผลดีและผลเสียก่อน ในการแข่งขันไม่ว่าจะเป็นการแข่งขันกีฬาอะไรก็ตามในเกมการเล่นทั้งรูปแบบการรุกและรูปแบบการป้องกันต้องมีความสำคัญมากพอๆ กัน เพราะการมีรูปแบบการรุกที่ดีแต่รูปแบบการป้องกันไม่ดี คู่ต่อสู้ก็สามารถทำคะแนนได้ เช่นกันนั้นก็คือ การแข่งขันในเกมนั้น ถ้าไม่แพ้ก็ทำได้แค่เสมอ เพราะรุกได้ก็เสมอตัวแต่ถ้ารุกไม่ได้ก็เสียเปรียบทันที ในทางกลับกันถ้ามีรูปแบบการป้องกันที่ดีคู่ต่อสู้ไม่สามารถทำคะแนนได้และถ้าเกิดรุกไปแล้วทำคะแนนได้ ขณะเดียวกันคู่ต่อสู้รุกมาแล้วทำคะแนนไม่ได้เพราะป้องกันดีและถ้าเล่นอย่างนี้ต่อไปเรื่อยๆ ก็จะทำให้ทีมชนะไม่มีคำว่าแพ้แน่นอนเพราะการป้องกันที่ดีจนคู่ต่อสู้ไม่สามารถทำคะแนนได้ก็ทำให้ทีมเป็นต่อและสามารถทำให้ทีมประสบผลสำเร็จในการแข่งขัน

ข้อเสนอแนะ

1. ควรทำการศึกษารูปแบบการเล่นของกีฬาประเภทอื่นด้วย
2. ควรทำการสัมภาษณ์ผู้ฝึกสอนเพื่อได้ข้อมูลเพิ่มเติม
3. ควรมีการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับน้ำหนักและส่วนสูงทุกทีมที่เข้ารอบ 4 ข้างสุดท้าย
4. ควรจะมีการเก็บข้อมูลการแข่งขันจากเกมการแข่งขันแล้วจึงมาเลือกเอาแต่ทีมที่เข้ารอบ 4 ทีมสุดท้าย ทำให้มีการศึกษามาตั้งแต่ต้นจากผลการวิจัยผู้ฝึกสอนควรนำรูปแบบต่างๆ ของการรุกและการป้องกันไปฝึกนักกีฬาเพื่อเป็นกลยุทธ์และเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพของทีมบาสเกตบอลในการแข่งขันต่อไป

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

ไกรสิทธิ์ มานะศรีสุริยัน. (2533). *ความแม่นยำในการยิงประตูบาสเกตบอลแบบยืนยิงในระยะทางที่กำหนด.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

จันทร์เพ็ญ บัวแก้ว (2544). *รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลหญิงในการแข่งขันกีฬาเยาวชนแห่งชาติครั้งที่ 17.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

เฉลี่ย พิมพ์พันธุ์. (2529). *บาสเกตบอล.* กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

เทพรัตน์ วิโนทัย. (2542) . *รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลของนักบาสเกตบอลหญิงชิงชนะเลิศแห่งเอเชีย.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา) กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

ธงชาติ พู่เจริญ. (2530). *ความแม่นยำของการกระโดดยิงประตูบาสเกตบอลโดยวิธีกระทบกระดานหลัง ในทิศทางและระยะทางที่กำหนด.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

ธงชัย เจริญทรัพย์มณี. (2538). *บาสเกตบอล 1.* กรุงเทพฯ : ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

นภดล เกตุประทุม. (2536). *การวิเคราะห์รูปแบบการเล่นบาสเกตบอลในกีฬามหาวิทยาลัย ปี 2535.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร. อัดสำเนา.

พงษ์ศักดิ์ พละพงศ์. (2516). *บาสเกตบอลฝึกและการตัดสินภาค 2.* อัดสำเนา.

วีรชัย วโรฒมาภรณ์. (2537). *เปรียบเทียบผลของการฝึกยิงประตูเลย์-อัพ ช็อต แบบมือบนกับแบบมือล่างในกีฬาบาสเกตบอล.* ปริญญานิพนธ์ กศ.ม. (พลศึกษา). กรุงเทพฯ : บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ. อัดสำเนา.

สมรรถชัย น้อยศิริ. (2535). *บาสเกตบอล 1.* ภาควิชาพลศึกษา คณะพลศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

สมเกียรติ อักษรถึง. (2529). *บาสเกตบอล เอกสารประกอบการสอนภาควิชาพลศึกษา.* คณะพลศึกษา : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

Barrow H.M. and Megree R. (1979). *A Practical Approach to Measurement In Physical Education Philadelphia* : Lea & Febger.

Hernandez Moreno Jose. (1987, November.). "Study Sbout the Analysis of the Play's Action in Team Sport Application to Basketball (Estudion sobrel el Analysis Dela Accion De Juego En los Deports De Eguipo. Su Apdication Al Baloncesto)" *Dissertation Abstracts International.* 50 : 30C.

Hopkins, David. R. (1977, July.). "A Factor Analysis of Selected Basketball Skill Tests" *Dissertation Abstracts international.* 38 : 155 – A.

Lemon , Brian and Peter Ray. (1976). *Basketball ssGreat Britain* : Redwood Burn Limited. Trowbridge & Esher.

Satalin, Jim and Handler Fred P. (1985). *Coaching Winning Basketball in the offensive Zone.* West New York, N.Y. : Parker Publishing Company, Inc.

Smit Flavious Joseph-.(1963, April). "The prediction of Basketball Ability Through on Analysis of Selected Measures of structure and Strengths , *Dissertation Abstracts International.* 23 : 3764 – A.

Wilkes Glenn. (1982). *Fundamentals of Coaching Basketball.* Dubuque, Iowa : WM.C. Brown Company Publishers.

ภาคผนวก

ตำแหน่งการตั้งกล้องวีดีโอ

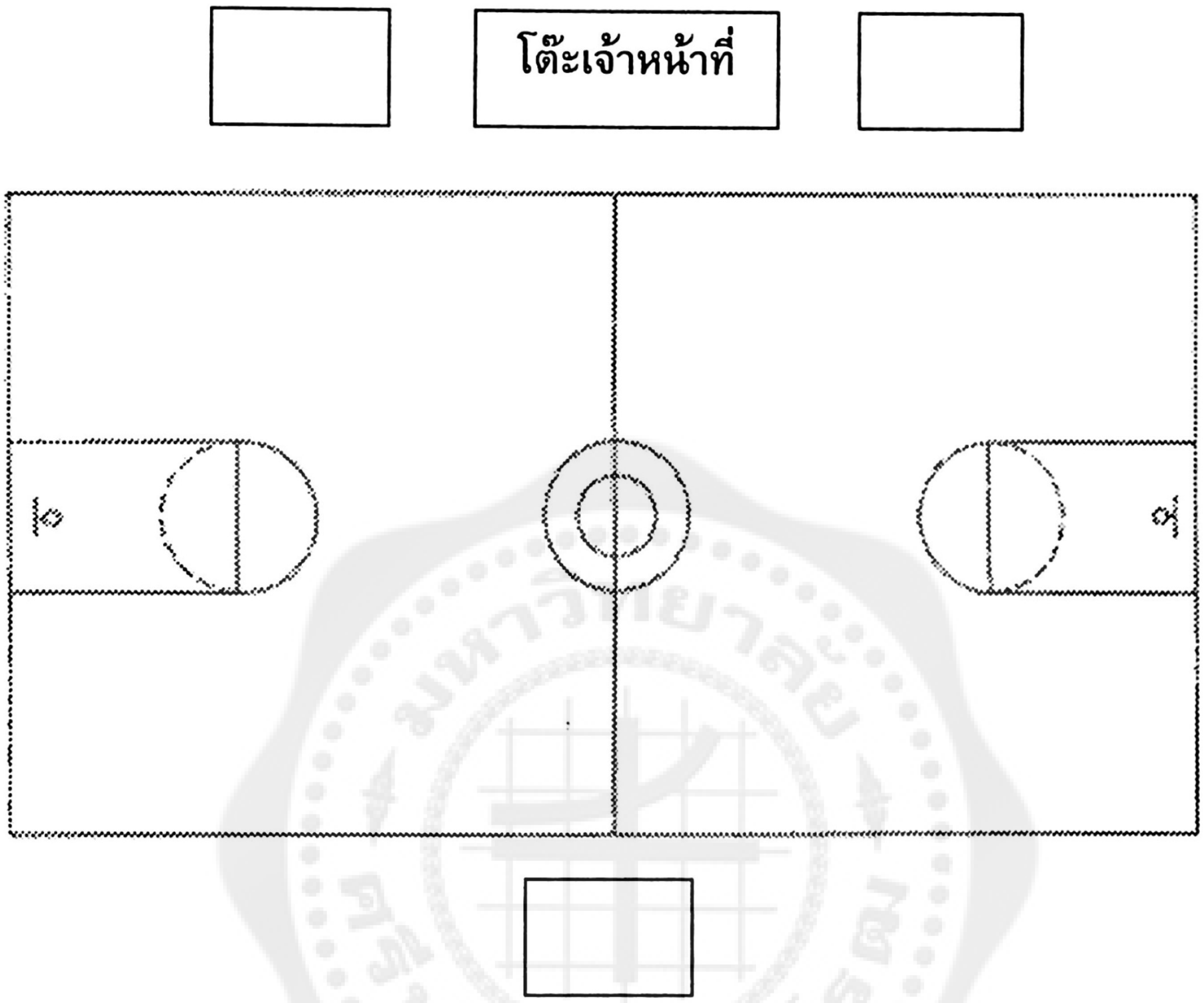

ภาพประกอบที่ 21 แผนผังในการตั้งกล้องวีดีทัศน์ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

ใบบันทึกรูปแบบการรุกของทีมบาสเกตบอลชาย

ทีม.....

รูปแบบการรุก	จำนวน
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	
1 – 2 – 2	
1 – 3 – 1	
1 – 4	
หมุนสลับที่	
รุกแบบรวดเร็ว	
รวม	

ใบบันทึกรูปแบบการป้องกันของทีมบาสเกตบอลชาย

ทีม.....

รูปแบบการป้องกัน	จำนวน
คนต่อคน	
โซน 2 – 3	
โซน 1 – 2 – 2	
โซน 1 – 3 – 1	
บีบบังคับโซน 1 – 2 – 2ครึ่งสนาม	
บีบบังคับโซน 2 – 2 – 1เต็มสนาม	
แบบผสม	
รวม	

ใบบันทึกรูปแบบการรุกและการป้องกันของทีมบาสเกตบอลชาย

รูปแบบการรุก	ทีมเชียงใหม่		ทีมขอนแก่น		ทีมนครราชสีมา		ทีม กรุงเทพมหานคร	
	จำนวน	ผล สำเร็จ	จำนวน	ผล สำเร็จ	จำนวน	ผล สำเร็จ	จำนวน	ผล สำเร็จ
2 – 1 – 2 หรือ 2 – 2 –1	16	1	21	7	18	5	35	11
1 – 2 – 2	44	11	41	10	22	6	53	19
1 – 3 – 1	19	5	8	5	13	3	17	4
1 – 4	-	-	-	-	-	-	5	2
หมุนสลับที่	37	15	11	3	45	16	4	1
รุกแบบรวดเร็ว	53	24	61	30	56	34	47	26
รวม	169	56	142	55	154	64	161	63

รูปแบบการป้องกัน	ทีมเชียงใหม่		ทีมขอนแก่น		ทีมนครราชสีมา		ทีม กรุงเทพมหานคร	
	จำนวน	ผล สำเร็จ	จำนวน	ผล สำเร็จ	จำนวน	ผล สำเร็จ	จำนวน	ผล สำเร็จ
คนต่อคน	12	4	21	6	45	19	103	53
โซน 2 – 3	20	7	21	11	7	2	2	1
โซน 1 – 2 – 2	17	7	57	31	32	25	8	5
โซน 1 – 3 – 1	1	1	1	-	-	-	1	1
บีบบังคับโซน 1–2–2 ครึ่งสนาม	-	-	-	-	2	-	-	-
บีบบังคับโซน 2–2–1 เต็มสนาม	16	7	7	3	33	22	18	9
รวม	110	45	125	59	136	77	137	73

รายนามผู้เชี่ยวชาญ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเกียรติ อักษรถึง

ผู้ตัดสินกีฬาบาสเกตบอลนานาชาติ (FIBA)

อดีตผู้ฝึกสอนกีฬาบาสเกตบอล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์วัฒนา สุทธิพันธ์

ผู้ฝึกสอนกีฬาบาสเกตบอล มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา

อาจารย์อติเดช ศรบุญทอง

อาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี

ผู้ฝึกสอนกีฬาบาสเกตบอลนักเรียนไทย

ผู้ฝึกสอนกีฬาบาสเกตบอล วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี

อดีตผู้ตัดสินบาสเกตบอล สมาคมบาสเกตบอลแห่งประเทศไทยในพระบรมราชูปถัมภ์

อาจารย์ชนวัฒน์ ศรีพุ่มบาง

อาจารย์ 3 ระดับ 8 วิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี

ผู้ซึ่งมีความเชี่ยวชาญทางด้านโสตทัศนูปกรณ์

ประวัติย่อผู้วิจัย

ประวัติย่อผู้วิจัย

ชื่อ - นามสกุล	นายวรเชษฐ์ รัตนราศี
วัน เดือน ปีเกิด	26 ตุลาคม 2519
สถานที่เกิด	อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
สถานที่อยู่ปัจจุบัน	329/8 ถนนราชสีมา – กบินทร์ ตำบลธงชัยเหนือ อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา 30150
ตำแหน่งหน้าที่การงานปัจจุบัน	ธุรกิจส่วนตัว

ประวัติการศึกษา

พ.ศ. 2529	ประถมศึกษา จากโรงเรียนบ้านเมืองปัก (ชุณหะวัณวิทยาคาร) อำเภอปักธงชัย จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2536	มัธยมศึกษา จากโรงเรียนราชสีมาวิทยาลัย อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา
พ.ศ. 2538	ประกาศนียบัตรชั้นสูง (พลศึกษา) จากวิทยาลัยพลศึกษาจังหวัดชลบุรี
พ.ศ. 2540	วิทยาศาสตรบัณฑิต (วิทยาศาสตร์การกีฬา) จากสถาบันราชภัฏราชนครินทร์ฉะเชิงเทรา
พ.ศ. 2547	การศึกษามหาบัณฑิต (พลศึกษา) จากมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ